

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1992

30 JANUARI 1992

REGERINGSVERKLARING

VAN DE

VLAAMSE EXECUTIEVE

REGERINGSVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

Vandaag leg ik namens de Vlaamse Regering de krachtlijnen en de prioriteiten van haar toekomstig beleid aan U voor. Dit gebeurt op een ogenblik dat zich in ons land en in de wereld belangrijke economische, sociale en politieke ontwikkelingen voltrekken.

In eigen land vertoont de economische conjunctuur twee uitzichten : enerzijds geruststellende berichten over beurskoersen, inflatie, intrestontwikkeling en groeiverwachtingen, maar tegelijk een snelle opeenvolging van bedrijfssluitingen en afdankingen en groeiende jeugdwerkloosheid. De grote overheidsschuld terugdringen is een zware opgave. Vooral vanuit de grote steden komt het onrecht van de kansarmoede en de sociale achterstelling op ons af.

Wellicht wijst die dualiteit erop dat er een nieuwe, langdurige periode van economische ontwikkeling is begonnen die structureel verschilt van het tijdvak na de oliecrisis. De wezenlijke kenmerken van die nieuwe periode zijn nog onduidelijk. Welk belang zal de industriële werkgelegenheid in Vlaanderen krijgen ? Welk evenwicht wordt er gevonden tussen economische groei, de zorg voor het leefmilieu en het energiegebruik ? Op welke basis zal de zorgzame samenleving kunnen steunen ?

Het antwoord op al die vragen is nog onduidelijk. Maar onbetwistbaar wordt het Vlaamse economische en sociale gebeuren méér dan ooit bepaald door ontwikkelingen en beslissingen buiten onze grenzen.

De definitieve Europese economische en monetaire eenmaking is begonnen. Een nieuw Europees sociaal model wordt uitgewerkt. Hoewel de ontwikkelingen in het voormalige Oostblok vooralsnog niet eenduidig zijn, valt de invloed ervan op onze leefwereld niet te ontkennen. De onrechtvaardige welvaarts kloof tussen het Noorden en het Zuiden van onze planeet dwingt ons tot handelen.

Die ontwikkelingen vormen het referentiekader, zoniet het uitgangspunt voor de Vlaamse Regering die vanuit de reeds verworven Vlaamse autonomie de stap zal zetten naar een nog grotere autonomie en een volledig vernieuwd beleid.

Inderdaad, ruim 10 jaar na de wettelijke regionalisering van ons land heeft Vlaanderen een grote autonomie verworven. Vlaanderen heeft deze autonomie te baat genomen om een vernieuwend beleid te voeren op die domeinen waarvoor het zelf bevoegd was. Die aanpak heeft bij vele Vlamingen een dynamiek en een bewustzijn ontwikkeld waardoor het nu noodzakelijk én mogelijk wordt om die autonomie te versterken, te vervolledigen en te voltooien.

De verdere stap moet het ons mogelijk maken om — voortbouwend op de acties van de afgelopen decennia — een maatschappelijke symbiose van de culturele en economische autonomie te realiseren in een sociaal Vlaanderen, economisch sterk, ecologisch in evenwicht, cultureel hoogstaand en met

een wereldwijde open visie op mens en samenleving. Dat is het Vlaamse project waar we in de jaren negentig allen moeten aan werken.

De Vlaamse Regering zelf zal daarbij een belangrijke rol spelen. Het Vlaamse programma voor institutionele hervormingen, dat door drie politieke fracties uit deze Raad werd opgesteld, is tegelijk ambitieus én noodzakelijk als we de Vlaamse autonomie willen voltooien en een eigen democratische uitoefening ervan willen mogelijk maken. Dit programma herneemt enerzijds al de elementen die in deze Raad op 16 oktober 1991 nagenoeg unaniem werden onderschreven en steunt anderzijds op de krachtlijnen van de PVV-VU nota ter zake.

De realisatie van dit tienpuntenprogramma zal een antwoord bieden op een aantal fundamentele vragen en verwachtingen van de Vlaamse Gemeenschap :

* Vlaanderen moet in 1994 over een rechtstreeks verkozen wetgevende Raad beschikken ;

* Vlaanderen moet over de bevoegdheden beschikken die het in staat stellen een coherent en verantwoordelijk beleid te voeren. Daarvoor zijn niet alleen homogene bevoegdheids pakketten nodig, maar ook verruimde financiële en fiscale verantwoordelijkheid én bevoegdheid inzake internationale samenwerking ;

* Vlaanderen moet van de federale staat krijgen waar het recht op heeft, op basis van objectieve criteria zowel inzake nationale geldstromen en territorium, als inzake vertegenwoordiging in Europese en internationale organen.

De Vlaamse Regering wil dat haar programma voor de institutionele hervormingen helemaal wordt gerealiseerd. De hervorming moet vorm krijgen in een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. De Vlaamse Regering en de betrokken partijen zullen alles in het werk stellen om die dialoog op gang te brengen en te doen slagen. De Vlaamse Regering neemt uitdrukkelijk akte van het akkoord van de partijen, waaruit zij is samengesteld, en dat er toe strekt de resultaten van die dialoog in het nationaal parlement om te zetten in wet. Zij onderschrijft ten volle dit akkoord. Zij beschouwt de uitvoering ervan als één van de belangrijkste prioriteiten van haar beleid en van het nieuwe project dat zij in deze Regeringsverklaring aan de Vlaamse Raad voorlegt.

De Vlaamse Regering is er zich van bewust dat institutionele hervormingen, structuren en instellingen nooit een doel op zich zijn. De Vlaamse burger verwacht van alle overheden — en dus in de eerste plaats van de Vlaamse Regering — een efficiënte en krachtdadige aanpak van de problemen waarover hij zich zorgen maakt.

De welvaart, die Vlaanderen heeft opgebouwd, schept immers ook nieuwe problemen ; de openheid waarop we terecht trots zijn evenzeer. De werkkraft, creativiteit en vastberadenheid van de Vlamingen verplicht ook de overheid om efficiënt de problemen aan te pakken en op te lossen. Hier

ligt dus een tweede prioriteit van het nieuwe project waaraan de Vlaamse Regering zal werken : door haar beslissingen en optreden moeten de huidige problemen van de Vlaamse burgers en gezinnen een oplossing krijgen.

Om dit te realiseren zal de Vlaamse Regering zowel de wijze van bestuur als de inhoud van haar beleid zelf beter afstemmen op de verzuchtingen van de Vlamingen, zoals ze op democratische wijze kenbaar worden gemaakt. Misschien is de grootste innovatie waar Vlaanderen nood aan heeft een vernieuwend beleid. De Vlaamse Regering zal daar resoluut werk van maken.

Daarbij is zij er zich van bewust dat de oplossing van structurele welvaartsproblemen als milieuvervuiling, het mobiliteitsvraagstuk, verkrotting, onveiligheid en uitstoting, inzet, middelen en tijd kunnen vergen.

Maar de Vlaamse Regering heeft de vaste wil om bij die uitdaging het voortouw te nemen en ook alle verantwoordelijke gezagsdragers hiervoor te mobiliseren.

De Vlaamse Regering — zoals vele verantwoordelijke gezagsdragers en alle overheden — weet dat de kloof tussen burger en overheid dieper is geworden. Toch mogen noch de overheid noch de burger zich daarom definitief van elkaar afkeren. Integendeel, er moeten weer bruggen geslagen worden, er moeten weer bruggehoofden worden gebouwd. Dat zal niet alleen in woorden, verklaringen of in „manifesten” gebeuren maar door concrete daden en beleidsbeslissingen inzake de problemen die de Vlamingen bekommeren. De wil om de kloof tussen overheid en burger met concrete beleidsbeslissingen te overbruggen is de leidraad die door het voorgelegde Regeerakkoord loopt.

De politici hebben hierbij een doorslaggevende verantwoordelijkheid : wij allen moeten plichtbewust onze taak en opdracht waarmaken. Wij allen moeten onze acties en beslissingen uitdragen en argumenteren, met moed, bescheidenheid én overtuiging.

Van haar kant zal de Vlaamse administratie zich volledig ten dienste stellen van de burger door meer openheid, efficiëntie en doorzichtigheid. De Vlaamse Regering gaat ervan uit dat de burger ook zelf bereidheid aan de dag wil leggen om de geslagen kloof te overbruggen.

Degelijke informatie door en over de overheid en een aanbod aan permanente vorming zullen hem daarbij helpen.

We mogen dan ook van de media duidelijke en objectieve berichtgeving over de overheid verwachten en dat zij kritisch duiden en commentaar leveren.

De Vlaamse Regering gelooft dat zij bij allen die de burger vertegenwoordigen eenzelfde bereidheid tot samenwerking en eenzelfde verantwoordelijkheidszin zal aantreffen. In de eerste plaats bij de Vlaamse Raad zelf. De Vlaamse Regering zal ook

van breed sociaal-economisch overleg met representatieve organisaties en van dialoog met de direct bij het beleid betrokken groepen een goede gewoonte maken.

Aldus kunnen zij allen door het verbeteren van de relatie tussen overheid en burger een belangrijke bijdrage leveren tot de versterking van de democratie.

Dames en heren,

De Vlaamse Regering heeft een grote democratische ambitie : in Vlaanderen mag er geen democratisch deficit ontstaan of blijven bestaan.

De verdere voltooiing van de staatshervorming en het dichten van de kloof tussen burger en overheid — de twee hoofdprioriteiten van deze Vlaamse Regering — zullen aldus bijdragen tot eenzelfde doel : in het autonome Vlaanderen de democratie verankeren.

Aan de hand van de krachtlijnen van het regeerakkoord wil ik illustreren hoe de Vlaamse Regering haar vaste wil zal omzetten in concrete acties en beleid.

Ik wil hierbij benadrukken dat het regeerakkoord hiervan slechts de krachtlijnen bevat. De komende maanden zullen de diverse gemeenschapsministers in deze Raad via beleidsbrieven die krachtlijnen verder concretiseren. Aldus zal het beleid van de Vlaamse Regering geïntegreerd en samenhangend zijn en de Vlaamse Raad er ten volle bij betrokken worden. De Vlaamse Regering zal in het bijzonder de inzet en de deskundigheid van de ambtenaren ten volle herwaarden door hen intens en Systematisch te betrekken en ook verantwoordelijkheid te geven — bij alle stadia van het beleid. Op alle beleidsterreinen zal de Vlaamse Regering de gelijkmatige ontplooiing en gelijke behandeling van mannen en vrouwen voorstaan.

De verhoging van het welzijn van alle Vlamingen is de maatschappelijke doelstelling van de Vlaamse Regering. De kwaliteit van het samenleven in Vlaanderen moet verder worden verbeterd. Daarbij zal de Vlaamse Regering bijzondere aandacht besteden aan diverse domeinen van het welzijnsbeleid :

- * het gezinsbeleid ;
- * het seniorenbeleid ;
- * de gehandicaptenzorg ;
- * de bijzondere jeugdzorg ;
- * het gezondheidsbeleid ;
- * de strijd tegen de kansarmoede ;
- * het migrantenbeleid.

De algemene aanpak in die beleidsdomeinen rust op vier pijlers : preventie, thuiszorg, zelfredzaamheid en aangepaste voorzieningen. Zowel het particulier initiatief als het overheidsinitiatief zullen zich in die domeinen optimaal kunnen ontwikkelen en zoveel mogelijk samenwerken.

In het welzijnsbeleid zal de cliënt meer centraal staan : zowel de participatie als de rechtspositie

van de gebruikers van de dienstverlening zal worden versterkt.

In het welzijnswerk zal zowel de inzet van de werknemers als van de vrijwilligers beter ondersteund worden en het overleg tussen overheid, werkgevers en werknemers over de welzijnssector zal structureel worden uitgebouwd en geherwaardeerd.

De Vlaamse Regering zal bij elke maatregel de gevolgen ervan op de gezinnen nagaan. De kracht van de samenleving is immers onlosmakelijk verbonden met de kansen die aan gezinnen worden geboden. De mogelijkheden voor kinderopvang zullen worden uitgebreid en voor de buitenschoolse opvang zal een reglementair kader worden opgezet.

In het seniorenbeleid staat op alle beleidsniveaus de participatie voorop; veiligheid, behoorlijk inkomen en huisvesting behoren tot onze aandachtspunten.

Voor de zorgbehoevende bejaarden zullen voort inspanningen worden gedaan door het bevorderen van zelfstandig wonen, meer gezins- en bejaardenhulp, en de uitvoering van het goedgekeurde beleidsplan voor de bouw van rustoorden en serviceflats. De Vlaamse Regering zal ook onderzoeken hoe zij ertoe kan bijdragen om de financiële situatie van de senioren te verbeteren door het beperken de zogenaamde hotelkosten.

De herstructurering van de bijzondere jeugdzorg zal worden voortgezet op basis van het advies van de erkenningscommissie.

Het gehandicaptenbeleid berust op integratie door tewerkstelling en opleiding. De sector van de beschutte werkplaatsen zal worden doorgelicht. De integratie van het Fonds '81 in het nieuwe Vlaamse Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap zal voltooid worden.

De Vlaamse Regering zal in het gezondheidsbeleid de nadruk leggen op het stimuleren van coördinatie, samenwerking en overleg, een goede regionale spreiding van de voorzieningen en op preventie bij de aanpak. In het bijzonder zal het beleid gericht zijn op risicogroepen als bejaarden, kinderen en kansarme groepen. Aan de hand van gezondheidsinitiatieven zal het beleid worden georiënteerd, de primaire en secundaire preventie worden opgezet, de voorzieningen gecoördineerd en de nazorg georganiseerd.

De Vlaamse Regering zal van de preventie en het onderzoek inzake AIDS één van haar beleidsprioriteiten maken. Bewustmakingsacties, aangepast aan de specifieke doelgroepen, zullen een belangrijk middel zijn van preventief beleid zowel inzake gezondheidsrisico's als alcoholmisbruik en druggebruik.

De bestrijding van de kansarmoede in Vlaanderen blijft voor de Vlaamse Regering een grote maatschappelijke uitdaging. Het bestaan van een grote groep mensen in Vlaanderen die de aansluiting met de rest van de samenleving dreigen te verliezen, is onaanvaardbaar.

Daarom zal de Vlaamse Regering tijdens de komende jaren een geïntegreerd sociaal urgentieprogramma uitvoeren in de gemeenten die thans reeds een beroep kunnen doen op het Vlaamse Fonds voor Integratie van Kansarmen. Dit programma zal de volgende maatregelen omvatten:

- de werking van het Vlaamse Fonds voor Integratie van Kansarmen zal worden versterkt;
- inzake onderwijs zal in bijzondere maatregelen worden voorzien;
- de werking van de WEER-WERK-teams zal meer naar die gemeenten worden georiënteerd;
- de middelen van het jeugdwelzijnswerk en voor specifieke welzijnsvoorzieningen zullen worden verhoogd;
- de uitbouw van wijkcentra zal worden ondersteund;
- specifieke acties zullen ontwikkeld worden ten bate van kansarme vrouwen;
- de pre- en postnatale werking van Kind en Gezin zal zich meer oriënteren naar kansarme groepen en buurten;

In de grote steden zal de Vlaamse Regering het sociale urgentieprogramma kracht bijzetten door samen met de nationale overheid oplossingen te zoeken voor de schuldverlichting, de pensioenproblematiek en de lasten van het bestaansminimum.

Het migrantenbeleid is tevens een belangrijk onderdeel van het totaal welzijnsbeleid en van het urgentieplan tegen kansarmoede. Dit beleid steunt op twee pijlers:

- blijvende aanwezigheid en positieve integratie van de legaal verblijvende migranten;
- beheersing van de immigratiestromen door middel van een restrictief toelatingsbeleid en door betekenisvolle verhoging van ontwikkelingshulp en economische samenwerking.

Het huisvestingsbeleid zal het principieel recht op wonen operationeel maken. Dit beleid zal prioritair in samenhang met andere beleidsdomeinen (zoals o.a. ruimtelijke ordening, leefmilieu) gevoerd worden.

De Vlaamse Regering zal een belangrijk nieuw initiatief nemen om de sociale huisvesting een belangrijke impuls te geven. In het bijzonder in die gemeenten die zijn ingeschakeld in het sociaal urgentieprogramma zullen versneld en op een geïntegreerde wijze sociale woningen worden gebouwd. Daartoe zal de Vlaamse Gemeenschap 30 miljard frank bijeenbrengen in samenwerking met de privé sector. Er zal onderzocht worden of een aangepaste financieringsstructuur ten behoeve van de bestaande huisvestingsmaatschappijen hiertoe kan bijdragen. De strijd tegen leegstand en verkrotting zal verscherpt worden en de kwaliteit van vooral de huurwoningen zal verbeterd worden.

De betere bescherming van milieu en natuur is voor de Vlaamse Regering een essentiële voor-

waarde voor een betere kwaliteit van onze samenleving. Ook — en vooral — in Vlaanderen moet onze ontwikkeling duurzaamheid garanderen. Een structurele aanpak ter zake blijft noodzakelijk : daarvan zijn preventie, integratie en planning de hoekstenen. Toch blijven curatieve maatregelen noodzakelijk. Tijdens deze zittingstijd zal de Vlaamse Regering het kaderdecreet milieuhygiëne op basis van de voorstellen van de **Commissie-Bocken** aan de Vlaamse Raad voorleggen.

De Vlaamse Regering zal een voortrekkersrol spelen in het Europees Milieubeleid en duidelijkheid scheppen inzake de taken van gemeenten, provincies, gewest en federale overheid.

Vlarem I en Vlarem II worden uitgevoerd en einde 1992 geëvalueerd en bijgesteld. De sensibilisering inzake milieu en natuur zal worden voortgezet en via het onderwijs nog versterkt.

Actieplannen inzake geluid-, bodem- en luchtkwaliteit en inzake rationeel waterverbruik zullen worden opgesteld. Preventie- en recyclagemaatregelen vervat in het afvalstoffenplan 1991-1995 zullen prioritair worden uitgevoerd.

Om de waterzuiveringsinvesteringen maximaal te laten renderen zal in een tijdelijke bijkomende financiële aanmoediging voor de aanleg van gemeentelijk ke rioleringen worden voorzien. Per deelstroombekken wordt een resultaatgericht integraal waterbeheer gerealiseerd. De nodige initiatieven zullen worden genomen om het publiek karakter en de Vlaamse verankering van de watervoorziening te vrijwaren.

De bestaande milieuheffingen zullen worden geëvalueerd uit het oogpunt van het preventief karakter ervan en van de toepassing van het principe „de vervuiler betaalt”. Voor de particulieren zal de heffing geïnd worden via de rekening van het waterverbruik.

De Vlaamse Regering zal de bestaande MER-regeling evalueren en een decretale basis geven.

De groene hoofdstructuur zal een wettelijke basis krijgen door middel van een decreet op het natuurbehoud en de gedeeltelijke herziening van de Gewestplannen. De werking van de nieuwe milieudministratie zal op korte termijn geëvalueerd worden om de efficiëntie te verbeteren. Een betere logistiek en de bijscholing van de ambtenaren zijn hiervoor essentiële voorwaarden.

Een decreet op de landinrichting zal worden ingediend na evaluatie van de lopende proefprojecten.

Tijdens deze regeerperiode zal de Vlaamse Regering de basis leggen van een vernieuwd beleid inzake ruimtelijke ordening : er komt een structuurplan Vlaanderen. Dit structuurplan zal een decretale basis krijgen door een herziening van de wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening. Op basis van dit structuurplan kunnen de gewestplannen worden aangepast. Intussen wordt een moratorium opgelegd voor BPA's die gewestplannen wijzigen. Een maximale vrijwaring van de open ruim-

te wordt nagestreefd onder meer door sanerings- en inbreidingsoperaties.

De monumentenzorg zal meer aandacht krijgen en inzake landschapszorg zal een decretaal initiatief worden genomen.

De Vlaamse Regering zal bijzondere aandacht besteden aan de vernieuwing van het cultuurbeleid met respect voor de ideologische en levensbeschouwelijke verscheidenheid. Cultuur heeft immers alles te maken met menswaardigheid, individuele en collectieve zingeving, met het zich „goed en thuis” voelen van jong en oud, minderheden en meerderheden.

Het nieuwe beleid zal een einde maken aan de versnippering van middelen en bevoegdheden en de culturele waarden van Vlaanderen actief promoten in Europa.

In overleg met de Nationale Regering moet dringend werk worden gemaakt van een behoorlijk sociaal en fiscaal statuut voor de kunstenaar.

Er komt een decretale regeling voor de musea, voor de podiumkunst en voor het plaatselijk jeugdwerk.

Voor het jeugdbeleid komt er een meerjarenplan om het bestaande decreet uit te voeren en via een interdepartementale commissie jeugdzaken zal een gecoördineerd en geïntegreerd jeugdbeleid mogelijk zijn.

In de sector volksontwikkeling zullen de structuren en de regelgeving geordend worden. De Vlaamse Regering zal de „sport — voor allen” gedachte als een integratie- en participatiemiddel promoten en daarbij de voorrang geven aan promotie van de sport voor de jeugd.

Inzake media zal de Vlaamse Regering de bestaande afbakeningsconflicten en spanningsvelden bij de omroepen wegwerken. Bij voorrang zal een project worden ontwikkeld om de ontleding bij jongeren en kansarme groepen te verhelpen.

Een globale visie zal aan het Vlaamse mobiliteitsbeleid ten grondslag liggen. Deze is erop gericht om de harmonie tussen economische draagkracht, de algemene maatschappelijke belangen, het leefmilieu en een goede ruimtelijke ordening te bevorderen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan het woon-werkverkeer en aan het verminderen van de verplaatsingsbehoeften.

De Vlaamse Regering zal het aandeel van het gemeenschappelijk vervoer en — meer in het bijzonder — het openbaar vervoer verhogen. Bij de aanleg en het onderhoud van de wegeninfrastructuur zal ze bijzondere aandacht besteden aan de veiligheid van de weggebruiker en aan de voorzieningen voor de zwakke weggebruiker. Ze zal de verkeersomgeving leefbaarder maken en maatregelen nemen om de verkeersoverlast te verminderen. Het goederenvervoer zal zo weinig mogelijk ruimte in beslag mogen nemen.

Voldoende middelen worden uitgetrokken voor het onderhoud van de bestaande infrastructuur. Voor de Vlaamse Regering moeten nieuwe infra-

structuurwerken ingepast worden in een lange-termijnvisie. Met een aangepaste methodologie zal de maatschappelijke rendabiliteit van infrastructuurwerken globaal beoordeeld worden. Een mobiliteitseffectenrapport zal worden ingevoerd onder meer bij de uitvoering van grote werken en de inplanting van grote vestigingen.

De Vlaamse Havencommissie blijft het instrument om het havenbeleid op doorgedreven wijze intern te coördineren in een internationale concurrentiële omgeving. Er wordt decretaal een beheersvorm voor de havens in het leven geroepen die een modern, financieel verantwoordelijk bedrijfsbeleid mogelijk zal maken. De lokale autoriteiten zullen vrijwillig deze beheersvorm kunnen aannemen, en een sterke band met het havenbeheer behouden.

De Vlaamse Regering zal zich vanuit de Vlaamse prioriteiten en belangen actief inzetten voor een goede coördinatie met het nationale en het internationale mobiliteitsbeleid.

De Vlaamse Regering zal nu al een akkoord voorbereiden met de Nederlandse Regering over de diverse aspecten van de problematiek van de waternverdragen, om de besprekingen met Nederland tot een goed einde te brengen.

De Vlaamse Regering wil dat het onderwijs nog nadrukkelijker aan alle kinderen en jonge mensen de noodzakelijke vaardigheden bijbrengt om te functioneren in een democratische samenleving.

Iedereen moet het onderwijs naar zijn of haar keuze en begaafdheid kunnen volgen. In het kader van een voorrangbeleid zal de Vlaamse Regering groepen die traditioneel minder aan het onderwijs deelnemen gericht aanmoedigen. Maatregelen moeten zittenblijven, leermoeilijkheden en schoolmoeheid in het middelbaar onderwijs tegengaan.

De Vlaamse Regering wil in de eerste plaats pedagogische rust brengen in het onderwijs. De voorbereiding van het schooljaar 1992-1993 zal nu alle aandacht krijgen. Het grote aantal administratieve regels zal op korte termijn sterk verminderd en vereenvoudigd worden.

Eveneens op korte termijn kiest de Vlaamse Regering voor drie prioriteiten. In de eerste plaats moet het beroepsonderwijs en het technisch onderwijs worden geherwaardeerd. Verder zal het uiteenlopende aanbod van onderwijs en opleiding voor volwassenen beter gecoördineerd en evenwichtiger geprogrammeerd worden. Een raamdecreet zal aan het volwassenenonderwijs een eigen finaliteit geven. Ten derde zal het hoger onderwijs buiten de universiteit inhoudelijk geherwaardeerd worden uit het oogpunt van de relevantie voor de arbeidsmarkt. In dit onderwijs worden sociale voorzieningen georganiseerd.

Op langere termijn zullen de overheidsmiddelen in het onderwijs efficiënter ingezet worden door responsabilisering van grotere eenheden na overleg met alle betrokkenen. De vrije keuze mag niet in gevaar gebracht worden door deze reorganisatie.

Het beroep van leerkracht zal geherwaardeerd worden door een hervorming van de leerkrachtenopleiding, een betere pedagogische ondersteuning en een verruiming van het loopbaanperspectief.

Eén gemeenschapsminister wordt belast met de coördinatie van het wetenschapsbeleid. De geëigende adviesorganen en vooral de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid moeten sterker dan in het verleden inhoud geven aan dit beleid. Het onderzoeksbeleid zal beter gestroomlijnd worden door een nauwkeuriger taakomschrijving van de betrokken instellingen en besturen.

De Vlaamse Regering is bereid om de kredieten voor onderzoek en ontwikkeling, inzonderheid fundamenteel niet-georiënteerd onderzoek, in een inhaalbeweging op te trekken op voorwaarde dat de onderzoeksinstellingen die kredieten rationeler aanwenden.

De Vlaamse Regering zal bij voorrang de langdurige werkloosheid bestrijden en voorkomen. Hiertoe zal de Weerwerkactie binnen de VDAB worden voortgezet en zullen samenwerkingsakkoorden tussen VDAB en bedrijfssectoren — in aansluiting op interprofessionele akkoorden — een betere doorstroming van langdurig werklozen naar de arbeidsmarkt waarborgen.

De werkgelegenheidsprogramma's die duidelijk beantwoorden aan collectieve behoeften en op dit ogenblik enkel fungeren als aanvullende financiering, zullen worden omgezet in normale, gereglementeerde werkgelegenheid. Deze omzetting veronderstelt een samenwerkingsakkoord met de nationale regering.

De in die zin aangepaste werkgelegenheidsprogramma's zullen langdurig werklozen opvangen en begeleiden naar een normale werkgelegenheid. Bijkomende werkgelegenheidskansen zullen worden gecreëerd om experimenten inzake sociale economie te ondersteunen.

Jeugdwerkloosheid en langdurige werkloosheid voorkomen : dat is de bedoeling van het begeleidingsplan dat de VDAB zal aanbieden aan werkzoekenden die meer dan zes maanden werkloos zijn. Rechten maar ook plichten van de werkzoekende zullen decretaal vastgelegd worden in het „Charter van de Werkzoekende”.

De Vlaamse Regering zal positieve-actieplannen ondersteunen om de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen, migranten en gehandicapten op de arbeidsmarkt te verwezenlijken. Dit streven zal concreet vorm krijgen in een jaarlijks doelgroepenplan.

De Vlaamse Regering gaat ervan uit dat het bedrijfsleven en de overheid ook een specifieke rol vervullen in een internationaal georiënteerde sociale markteconomie. Binnen deze optie zal het economisch beleid gericht zijn op zinvolle werkgelegenheid en groei van toegevoegde waarde die het leefmilieu vrijwaart en maatschappelijk-culturele ontplooiing mogelijk maakt.

Het energiebeleid zal voorrang geven aan rationeel energiegebruik en de sociale aspecten van een minimale energievoorziening.

De Vlaamse Regering zal de geëigende advies- en overlegorganen, in de eerste plaats de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen en het Vlaams

Economisch en Sociaal Overlegcomité, gestructureerd en tijdig bij het sociaal-economisch beleid betrekken, zowel in een intersectoriële als in een nader in te vullen sectoriële benadering.

Het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie wordt opnieuw ingeleid in de Vlaamse Raad. De automatische steunverlening zal verder afnemen. Een vereenvoudiging van de reglementering zal worden doorgevoerd. Specifieke aandacht zal hierbij besteed worden aan de toegankelijkheid van dit ondersteuningsbeleid voor KMO's, vooral voor de startende ondernemers.

De inspanningen op het vlak van het preventieve bedrijfsbeleid worden voortgezet.

Er zal een aangepast KMO-beleid worden gevoerd dat gebaseerd is op de eigen noden en behoeften van de KMO's. De Vlaamse Regering bevestigt het belang van het VIZO voor de toepassing van dit geïntegreerd beleid en onderkent tevens de waarde van de begeleidings- en ondersteuningsinitiatieven vanuit de KMO's zelf.

De toekomst van de Vlaamse land- en tuinbouw zal worden gevrijwaard door een aangepaste landinrichting en door het behoud van voldoende vestigingsmogelijkheden in de agrarische gebieden.

Het beleid voor het aantrekken van strategische investeringen en het exportondersteunende beleid zullen via de daartoe opgerichte instellingen — FIOC en VDBH-versterkt worden. In verband met de VDBH moet de bestaande parallelle bevoegdheidsverdeling met de nationale regering doorbroken worden door een verdere regionalisering.

De Vlaamse Regering zal haar regionaal beleid verderzetten en de in dit verband aangegane engagementen respecteren. De GIMV blijft een zeer belangrijke schakel in het Vlaamse beleid. De Vlaamse Regering zal de GIMV vragen haar opdracht en werking te actualiseren in een strategische beleidsnota.

Vlaanderen blijft een zeer grote betekenis hechten aan Brussel, zijn hoofdstad, zowel omwille van de solidariteit met de Brusselse Vlamingen als omwille van de grote uitstralingsmogelijkheden ten aanzien van de internationale gemeenschap. Brussel is ook belangrijk omwille van de wisselwerking met Vlaams-Brabant.

Omwille van de band tussen Vlamingen in en buiten Brussel zal de Vlaamse Regering voortdurend aandacht wijden aan specifieke Brusselse omstandigheden in alle beleidsdomeinen en specifieke voorstellen uitwerken met betrekking tot het onderwijs en de culturele en de persoonsgebonden aangelegenheden.

Er wordt gestreefd naar gestructureerd overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Vlaamse Regering nodigt de Vlaamse Raad uit een volwaardige commissie Brussel op te richten.

Zoals in het tienpuntenprogramma voor de institutionele hervormingen is opgenomen moet de provincie Vlaams-Brabant worden opgericht.

Het geïntegreerde actieplan voor Vlaams-Brabant zal verder geconcretiseerd en uitgevoerd worden.

De Vlaamse Regering zal op een dynamische, gecoördineerde en doelgerichte wijze de eigenheid van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland profileren voor alle materies waarvoor ze bevoegd is, in het bijzonder ten aanzien van de Europese Gemeenschap.

De Vlaamse Regering zal op basis van wederzijds respect en zonder inmenging in elkaars bestuurlijke integriteit streven naar een correcte samenwerking tussen de Gemeenschappen en Gewesten in België onder meer door middel van samenwerkingsakkoorden.

Vanuit de zorg een gecoördineerd en geïntegreerd beleid in Vlaanderen te voeren, is een meerjaren-programmatie noodzakelijk. Daartoe kan een decreet worden opgesteld.

Deze meerjarenprogrammatie omvat elke beleidssector waarvoor de Vlaamse Regering bevoegd is. Elke gemeenschapsminister zal, als onderdeel van de totale programmatie en op basis van het regeerprogramma, zijn prioriteiten met betrekking tot zijn bevoegdheid in beleidsbrieven formuleren.

Op financieel en budgettair vlak zal een verantwoord beleid worden gevoerd. De Vlaamse Regering verbindt zich er toe geen „Vlaamse rentesnieuwbal” te laten ontstaan en de evolutie van de schuld binnen beheersbare perken te houden.

De begrotingen zullen opgesteld worden in een meerjarenperspectief met een financieel plan op middellange termijn en periodieke bijsturing.

De begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap moeten bovendien passen in de totale Belgische inspanning om van bij de aanvang opgenomen te worden in de Europese Monetaire Unie (EMU).

Dit alles impliceert een optimaal beheer van en evenwicht tussen de inkomsten en uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap.

Om dit te realiseren zullen de maatregelen vervat in het regeerprogramma worden gedekt door de voorafgaande affectatie van de opbrengst van ontvangsten, door verschuivingen binnen de begrotingen en/of door alternatieve financiering. Er mogen in geen geval lasten worden doorgeschoven naar de generaties na ons door middel van nieuwe debudgettering of andere technieken.

Alles zal in het werk worden gesteld om de schaarse middelen zoveel mogelijk rechtstreeks bij de mensen te laten terechtkomen, zonder creatie van nieuwe tussenliggende structuren.

De ontwerp-begroting 1992 zal worden herzien en aangepast aan de prioriteiten van dit akkoord, met respect voor de SERV-norm en de norm van de Hoge Raad van Financiën.

De Vlaamse Regering wil de traditie van overleg met al diegenen die bij haar beleid betrokken zijn, voortzetten en versterken.

Het centrale uitgangspunt voor dit overleg zullen de beleidsnota's zijn, die elke Minister binnen zijn

bevoegdheidsdomein bij het begin van de regeerperiode zal opstellen en die tevens de grondslag vormen voor een vernieuwde geprogrammeerde beleidsaanpak.

De eerste en doorslaggevende gesprekspartner van de Vlaamse Regering is de Vlaamse Raad zelf, die het prerogatief heeft de beleidsvoorstellen te amenderen, bij te sturen, goed te keuren of af te wijzen. Kortom, de Vlaamse Raad beslist over het beleid.

Om haar beleidsvoering zowel in de voorbereiding als in de uitvoering een brede maatschappelijke ondersteuning te geven, wenst de Vlaamse Regering systematisch het advies van relevante maatschappelijke groepen en direct betrokkenen in te winnen, en met hen desgewenst in overleg te treden.

Advies en overleg hebben op vele beleidsaspecten betrekking en zijn in vele geledingen gestructureerd.

Een centrale plaats in het totale sociaal-economische beleid wordt terecht ingenomen door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen met de in deze Raad opgenomen advies- en overlegorganen en het Vlaams-Economisch en Sociaal Overlegcomité (VESCO).

In andere beleidsdomeinen zijn overkoepelende advies- en overlegorganen actief of moeten ze tot stand gebracht worden : in het welzijnsbeleid, het onderwijsbeleid, het cultuurbeleid, het wetenschapsbeleid enz.

In de mate dat dit advies en dat overleg efficiënt verlopen in goed gestructureerde organen, brengen ze een verrijking aan van het beleid. Daarom hecht de Vlaamse Regering er zo'n groot belang aan.

Mijnheer de voorzitter, Dames en Heren,

Het programma dat deze regering u voorstelt is ambitieus. In overeenkomst met het politiek akkoord dat tussen de partijen vertegenwoordigd in de Vlaamse Regering werd gesloten geldt het voor de volledige regeerperiode. De Vlaamse Regering heeft de ambitie om veel maatschappelijke problemen op het vlak van economie, ecologie, welzijn en

vorming op een structurele vernieuwende wijze aan te pakken.

Wij willen dit bovendien doen op een wijze die geenszins de toekomst hypothekeert, integendeel : we willen de toekomst van Vlaanderen veilig stellen. Wij willen bovendien de stijl van de Vlaamse overheid aanpassen aan de verwachtingen die de Vlaming anno 1992 heeft ten aanzien van elke overheid : beslissingen nemen in het algemeen belang van de burger en rechtstreeks voelbaar voor de burger, zorgdragend voor de toekomst, zorgdragend voor het milieu.

De Vlaamse Regering zal krachtig en eendrachtig dit ambitieuze programma uitvoeren om werkelijk te bewijzen dat zij er is en bestaat voor en door de Vlamingen.

Het is de taak van de Vlaamse Raad en de Vlaamse Regering om oplossingen te bieden voor de problemen en de verzuchtingen van de Vlamingen.

De overheid kan — en moet — dit niet alléén doen. Ik ben ervan overtuigd dat vele mannen en vrouwen, werkgevers en werknemers, academici, leraars, kunstenaars, sportlui, en zoveel anderen — met ons willen meewerken. Laten we alle dynamische krachten mobiliseren én bundelen : er is nog veel te doen en we kunnen nog veel doen.

Ik verzoek de Vlaamse Raad zijn instemming te betuigen met deze Regeringsverklaring.

Brussel, 30 januari 1992.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

L. VAN DEN BRANDE

BIJLAGE
REGEERAKKOORD

KRACHTLIJNEN EN PRIORITEITEN VAN
HET BELEID VAN DE VLAAMSE REGERING

Tekst van het regeerakkoord
van de Vlaamse Regering
goedgekeurd door
de onderhandelaars van
CVP, SP en VUNVD

28 januari 1992

INHOUD

	Blz.
Inleiding	
1. Een Vlaams programma voor institutionele hervormingen	16
2. De nieuwe maatschappelijke uitdagingen	
2.1. Een Bestuur voor de Burger	16
2.2. Kwaliteit van de samenleving	19
2.3. Milieu en Ruimtelijke Ordening	23
2.4. Een nieuw Cultuurbeleid	26
2.5. Mobiliteit	28
3. Onderwijs, Opleiding en Onderzoek	
3.1. Onderwijs	30
3.2. Wetenschapsbeleid	32
4. Economie en Tewerkstelling	
4.1. Tewerkstellingsbeleid	33
4.2. Economie en Energie	34
5. Vlaanderen in de wereld	
5.1. Brussel, onze Hoofdstad	37
5.2. Externe Betrekkingen	38
6. Begroting en programmering	
6.1. Financieel en Budgettair verantwoord Beleid	39
6.2. Geprogrammeerd Bestuurlijk Beleid	40

INLEIDING

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering moet een antwoord bieden op enkele grote uitdagingen waarmee Vlaanderen geconfronteerd wordt :

- * de autonomie van Vlaanderen in een democratische richting verder uitbouwen ;
- * de kloof tussen burger en overheid dichten ;
- * de maatschappelijke uitsluiting van bepaalde groepen in de samenleving tegengaan ;
- * het ecologisch evenwicht herstellen ;
- * krachtig besturen, snel en duidelijk beslissen, en tegelijkertijd het budgettair evenwicht bewaren ;
- * als een gastvrije gemeenschap met een open economie inspelen op de ingrijpende internationale veranderingen ;

Het is de ambitie van de Vlaamse Regering om via aktes en beslissingen antwoorden te formuleren op deze uitdagingen. De Vlaamse Regering wil nieuwe sporen trekken en nieuwe bruggen bouwen naar de burger en naar de toekomst.

Het Regeerakkoord omvat de krachtlijnen en de prioriteiten van de Vlaamse Regering op de belangrijkste beleidsdomeinen :

1. een Vlaams tienpuntenprogramma voor de institutionele hervormingen ;
2. een antwoord op de nieuwe maatschappelijke uitdagingen door :
 - * de kwalitatieve verbetering van de dienstverlening door de overheid aan de burger, de versterking van de democratie en de strijd tegen de bureaucratiesering ;
 - * een welzijns- en gezondheidspolitiek gesteund op een vooruitgangbeleid ;
 - * een sociaal urgentieprogramma ter bestrijding van de armoede en de kansarmoede onder meer via de sociale huisvesting ;
 - * een geïntegreerd beleid inzake milieu, ruimtelijke ordening en verkeer dat zich inpast in het begrip „duurzame ontwikkeling” met prioriteit voor preventie, een maximale bescherming van de open ruimte, voorrang voor de verkeersveiligheid en het gemeenschappelijk vervoer ;
 - * een actief cultuurbeleid dat de menselijke waardigheid bevordert, creativiteit aanmoedigt en zich richt tot alle lagen van de bevolking ;
 - * een onderwijsbeleid dat de waardenopvoeding en het democratisch burgerschap van onze jongeren beklemtoont, het beroeps- en technisch onderwijs herwaardeert en pedagogische rust brengt in het onderwijs ;
 - * een gecoördineerd wetenschapsbeleid dat aansluit bij het algemeen Vlaams beleid ;
 - * een tewerkstellingsbeleid met versterking van de strijd tegen de langdurige werkloosheid en de uit-

werking van een voorkomings- en een doelgroepenbeleid ;

- * een economisch beleid tot versterking van het sociaal economisch draagvlak in functie van de maatschappelijk culturele ontplooiing, duurzame en zinvolle tewerkstelling en de vrijwaring van het leefmilieu door middel van een selectief expansiebeleid, een specifiek KMO-beleid, een exportbeleid, een regionaal beleid, het economisch overheidsinitiatief en het energiebeleid ;
- * een beleid dat bijzondere aandacht heeft voor de Brusselse Vlamingen ;
- * een beleid dat de eigenheid van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland profileert.

3. Tenslotte zal de Vlaamse Regering een strikt begrotingsbeleid voeren met het oog op het waarborgen van de financiële leefbaarheid en het beheersen van de schuldratio.

Deze krachtlijnen en prioriteiten zullen tijdens de regeerperiode systematisch verder geconcretiseerd en uitgewerkt worden in beleidsnota's en/of beleidsbrieven. Samen met de ingediende begrotingsontwerpen zullen deze beleidsbrieven door middel van een meerjarenprogrammatische tot een gecoördineerd en geïntegreerd beleid worden uitgebouwd wat onontbeerlijk is voor een structurele aanpak van de diverse problemen. Deze aanpak zal het tevens mogelijk maken de Vlaamse Raad op een continue wijze te betrekken bij het Vlaamse beleid.

Ook door de wijze van haar beleidsvoering wil de Vlaamse Regering uitdrukking geven aan haar wil om op een structurele wijze alle problemen krachtig aan te pakken. Openheid, duidelijkheid, efficiëntie en administratieve eenvoud zullen uitdrukkelijk in de beleidsvoering aanwezig zijn.

In het bijzonder zal de Vlaamse Regering de inzet en de deskundigheid van de Vlaamse ambtenaren volledig valoriseren door hen intens en systematisch te betrekken — en verantwoordelijkheid te geven — in alle stadia van de beleidsvoering .

Het Regeerakkoord concretiseert tevens de wil van de Vlaamse Regering om in een geest van pluralistische samenwerking over het te voeren beleid intens en gestructureerd overleg te plegen met diegenen die in het maatschappelijk leven medeverantwoordelijkheid dragen en mee willen werken aan de grote beleidsopties die de Vlaamse Regering neemt : de sociale gesprekspartners, de gedecentraliseerde besturen, de milieuen natuurbewegingen.

De Vlaamse Regering staat tevens een „beleid van gelijke kansen” voor. Daarbij is het waarborgen van gelijke kansen voor mannen en vrouwen een bijzondere opdracht voor de Vlaamse Regering.

Dit akkoord dat werd afgesloten tussen gemandateerde onderhandelaars van de Christelijke Volkspartij, van de Socialistische Partij en van de VU Vlaamse Vrije Democraten bevat aldus een nieuw Vlaams project voor de negentiger jaren.

EEN VLAAMS PROGRAMMA VOOR INSTITUTIONELE HERVORMINGEN

In het debat over de Institutionele Hervormingen die op korte termijn moeten worden doorgevoerd moet de Vlaamse Regering een belangrijke rol spelen.

Het Vlaams programma voor de Staatshervorming omvat het volgende :

1. Het dubbel mandaat moet worden afgeschaft.
2. De grondwetgever dient voor de Vlaamse Gemeenschap een volwaardige autonome parlementaire vertegenwoordiging te creëren. De eerste rechtstreekse verkiezing van de Vlaamse Raad dient plaats te vinden in 1994.

De verkiezing voor de Raad moet gebaseerd zijn op het territorialiteitsbeginsel, dat definitief werd vastgelegd.

3. De hervorming van Kamer en Senaat moet uitgaan van de volgende principes :

- de fundamentele tweeledigheid van de Staat ;
- geen inflatie van mandatarissen mits de democratische representativiteit wordt versterkt ;
- geen nieuw dubbel mandaat ;

4. De bevoegdheid van Gemeenschappen en Gewesten en van de nationale overheid moet duidelijk worden afgebakend.

De toekenning van maximale bevoegdheden aan Gemeenschappen en Gewesten moet gepaard gaan met de vorming van meer homogene bevoegdheidspakketten.

Dit impliceert in het bijzonder de volledige regionalisering van de buitenlandse handel en de afschaffing van de concurrentiële bevoegdheid inzake wetenschappelijk onderzoek.

Modaliteiten zullen worden vastgesteld om de restbevoegdheid aan de deelgebieden toe te kennen.

5. De uitoefening van de bevoegdheden van Gemeenschappen en Gewesten moet gepaard gaan met een verruimde financiële en fiscale verantwoordelijkheid zodat Gemeenschappen en Gewesten in staat zijn hun eigen problemen op te lossen zonder verdere afwenteling ervan op de centrale rijksfinanciën.

6. De uitwerking van de verdragsrechtelijke bevoegdheid en van de internationale vertegenwoordiging van Gemeenschappen en Gewesten.

7. De afbouw op korte termijn van de financiële transferten, in het bijzonder in de sociale zekerheid, die niet op basis van solidariteit en objectieve factoren kunnen worden verklaard.

8. De aanvaarding door de Gemeenschappen en de Gewesten van het principe van niet-inmenging in elkaars bevoegdheden en territorium.

9. De splitsing van de provincie Brabant moet dringend worden gerealiseerd.

De splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde voor de regionale en nationale

verkiezingen mits er in waterdichte garanties wordt voorzien voor een gewaarborgde vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in het Parlement.

10. Elke Gemeenschap moet op de meest democratische wijze vertegenwoordigd worden in het Europees Parlement ; daarom zal een aanpassing van de Europese zetelverdeling gebeuren op basis van de bevolkingscijfers.

DE NIEUWE MAATSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

EEN BESTUUR VOOR DE BURGER

1. Uitgangspunten

Een van de belangrijkste uitdagingen op korte termijn vormt het herstel van de vertrouwensrelatie tussen de overheid en de burger. Om de afstand tussen overheid en burger weg te werken zijn een aantal ingrijpende maatregelen noodzakelijk, die zowel betrekking hebben op de versterking van de democratie, de politieke cultuur, als op de kwalitatieve verbetering van de dienstverlening door de overheid.

Meer in het bijzonder zal de objectivering van het beleid worden verdergezet en een beleid tegen de bureaucratisering worden opgezet.

Het beleid zal zowel aandacht schenken aan de relatie tussen de Vlaamse Overheid en de burger, als aan de interne werking van de Vlaamse Administratie en haar relatie met de Vlaamse Regering, de onderlinge relatie tussen de verschillende bestuursniveaus in de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering zal in samenspraak met de Vlaamse Raad de versterking van de democratie behartigen.

2. Relatie tussen de Vlaamse overheid en de burger

2.1. De bereikbaarheid van en het onthaal door de administratieve diensten zal verbeterd worden. Op gewestelijk vlak zal daartoe onder meer de informatie-ambtenaar instaan voor de uitbouw van een centraal info-loket met doorverwijsfunctie. In samenwerking met de gemeenten zal de organisatie van een plaatselijk info-loket onderzocht worden. Eenmaal een dossier in behandeling is, zal onder meer in de briefwisseling de ambtenaar die het dossier beheert vermeld worden. Tevens zal gestreefd worden naar een zo ruim mogelijke toepassing van het principe „één dossier één loket”.

Een eenvoudige en begrijpelijke bestuurstaal is een voorwaarde voor een grotere toegankelijkheid. Om dit te bereiken, zal het programma „eenvoudige bestuurstaal ” worden voortgezet.

2.2. Inzake de bestaande reglementeringen en administratieve procedures :

* Dient er een evaluatie gemaakt te worden van de maatschappelijke relevantie van bepaalde vormen van dienstverlening. Opdrachten die alle nut verloren hebben, moeten worden geschrapt. Voor de dienstverlening die behouden blijft, zal een pro-

gramma inzake vereenvoudiging en vermindering van de reglementering worden opgestart.

* Moeten de administratieve procedures vereenvoudigd worden, waarbij alle stappen die geen reële waarde toevoegen aan het dossier worden vermeden en waarbij aandacht moet worden besteed aan de delegatie van de beslissingsbevoegdheid.

* In het kader van de afdwingbaarheid van bepaalde rechten van de burger, wordt geopteerd voor :

— de veralgemening van afdwingbare beslissingen en uitvoeringstermijnen ;

— de ambtshalve betaling van verwijlinteressen wanneer premies, subsidies en toelagen ten gevolge van een fout of nalatigheid van de overheid laatijdig worden uitbetaald.

* Het verslag van de ombudsman zal mede aangevend worden in de strijd tegen de bureaucratisering.

Elke Minister zal omtrent de hierboven vermelde doelstellingen een evaluatie en concrete voorstellen neerleggen bij de Vlaamse Raad, uiterlijk naar aanleiding van de ontwerp-begroting 1993. Naderhand moeten regelmatige evaluaties worden voorzien.

2.3. Een kwalitatieve verbetering van de dienstverlening vereist een verhoging van de efficiëntie van de overheidsdiensten.

* Dit kan bereikt worden door een betere motivatie en een responsabilisering van de ambtenaren, de invoering van contractmanagement en een grotere rol van de Administratie bij de beleidsvoorbereiding.

* Teneinde een effectieve en snelle uitvoering van een nieuwe of gewijzigde reglementering te verzekeren, zal de goedkeuring ervan afhankelijk worden gesteld van het voorleggen van een uitvoeringsplan.

2.4. Inzake de openbaarheid van bestuur zal zo snel mogelijk het decreet betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten uitgevoerd worden, inclusief de aanwerving van de informatie-ambtenaar en de ombudsman. Eveneens zal een regeling getroffen worden voor het spreekrecht van de ambtenaren.

Tevens zal de Vlaamse Regering bij de nationale overheid aandringen op het invoegen van een artikel 24ter in de Grondwet, waarbij de actieve en passieve openbaarheid van bestuur wordt erkend als een grondrecht van de burger. Bovendien moet de burger, t.a.v. alle bestuursniveaus, een **afdwingbaar** recht op passieve openbaarheid van bestuur verkrijgen.

In het kader van het streven naar meer openbaarheid van bestuur zal de Vlaamse Regering de gedecentraliseerde besturen stimuleren om de inspraak van de burger in het beleid te bevorderen.

2.5. De verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en de efficiëntie van de openbare diensten zal prioritair worden toegepast in die domei-

nen waarbij de burger rechtstreeks wordt geconfronteerd met de overheid.

Hierbij wordt meer in het bijzonder gedacht aan weddes, toelagen, premies, vergunningen en het afdwingen van reglementeringen. Dit moet op korte termijn tot tastbare resultaten leiden voor de individuele burger.

Binnen alle domeinen van het beleid zullen prioritaire acties terzake opgezet worden.

3. Werking van de Vlaamse administratie

Kwaliteitsgerichte en efficiënte dienstverlening en beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -ondersteuning zijn sleutelopdrachten van de Vlaamse Administratie (Ministerie, Wetenschappelijke Instellingen en Vlaamse Openbare Instellingen).

Dit vraagt een meer herkenbare, klantgerichte en efficiënt beheerde overheidsdienst, waarbij alle elementen van bureaucratie worden afgebouwd.

3.1. De Vlaamse Regering heeft de vaste wil de Vlaamse Administratie meer te betrekken bij het beleid. In dit verband heeft zij het aantal kabinet-medewerkers reeds substantieel verminderd. Regelmatig overleg tussen de Minister, zijn kabinet en de verantwoordelijke ambtenaren dient geïnstitutionaliseerd te worden. In principe dient de Administratie betrokken te worden bij de interkabinettenwerkgroepen. De activiteiten van de kabinetten moeten aan een onderzoek onderworpen worden, om dubbelgebruik met de Administratie te voorkomen.

3.2. De Vlaamse Regering zal de nodige maatregelen treffen om de nieuwe structuren verder operationeel te maken. Daarbij zal bijzondere aandacht gaan naar de werking van de matrixorganisatie op de diverse niveaus. Voor de uitwerking van de nodige maatregelen wordt uitgegaan van de synthesenota „Bijdrage tot het regeerprogramma van de Vlaamse Regering” die het College van Secretarissen-generaal heeft neergelegd. Dit houdt onder meer in :

* Het verderzetten van het actieprogramma omtrent de gelijke kansen voor mannen en vrouwen in de Vlaamse Administratie.

* Het responsabiliseren van de verantwoordelijke ambtenaar inzake de werking van de diensten, personeels- en budgettair beheer, in het bijzonder via delegatie van bevoegdheden en **contractmanagement** (waarbij o.m. de doelstellingen, middelen, timing, verwachte resultaten en deontologie omschreven worden). Het beter en zuiniger beheer dient ten goede te komen aan de diensten. Hieruit moeten ook de personeelsleden hun voordeel kunnen halen. Slecht beheer moet kunnen gesanctioneerd worden. Hierdoor kan een band ontstaan tussen prestatie en financiële waardering.

* De modernisering en versterking van het overheidsmanagement in het algemeen en van de personeelsontwikkeling en de organisatieontwikkeling in het bijzonder, waarbij gezorgd zal worden voor de nodige wetenschappelijke ondersteuning.

* Het voort zetten van de informatiseringsinspanningen met bijzondere aandacht voor de opleiding en begeleiding van de gebruikers.

* Het realiseren van een vlotte interne en externe communicatie.

* Het invoeren van actiemiddelen van integrale kwaliteitszorg om zodoende de betrokkenheid van alle ambtenaren — ongeacht hun niveau — te verhogen.

* Het verhogen van de vormingsinspanningen (m.b. t . managementsvorming , informatica, communicatievaardigheden, algemene cursussen, training-on-the-job, enz.).

* Het lopende programma van decentralisatie en deconcentratie van de diensten van de Vlaamse Regering zal in een versneld tempo worden voortgezet.

3.3. De Vlaamse Regering zal de nodige maatregelen treffen om te komen tot een aangepaste statutaire onderbouw, die een meer functionele werking van de administratie moet mogelijk maken.

Er zal zo snel mogelijk uitvoering worden gegeven aan het koninklijk besluit betreffende de algemene principes. Doelstelling is daarbij te komen tot een Vlaams ambtenarenstatuut dat een betere dienstverlening aan de burger mogelijk maakt. Daartoe zal in overleg met alle verantwoordelijken (overheid, verantwoordelijke ambtenaren en vakbonden) gewerkt worden aan verbetering, vereenvoudiging en versobering, waarbij een evenwicht tussen de vereisten van de dienst en de sociale belangen van het personeel zal worden nagestreefd. Dit nieuw statuut dient uit te gaan van de volgende krachtlijnen :

* Het organiseren van een meer gerichte werving, op basis van functiebeschrijving en profiel, waarbij een kwalitatief tewerkstellingsbeleid wordt gevoerd. De wervingen zullen voorafgegaan worden door een onderzoek van de mogelijkheden inzake wederbenutting en interne mobiliteit. Voldoende aandacht zal besteed worden aan een verantwoorde vervanging van de natuurlijke afvloeiingen.

* De vastheid van tewerkstelling van de ambtenaren dient gekoppeld te worden aan een functionele mobiliteit inzake jobinhoud en dienstaanwijzing.

* Het tot stand brengen van een minder gesloten en minder hiërarchische loopbaanstructuur met een beperkt aantal graden en functionele loopbanen.

* De valorisatie van de stage als opleidings- en selectie-instrument, waarbij de vaste benoeming afhankelijk is van de eindevaluatie.

* De uitbouw van een meer functioneel personeels-evaluatiesysteem dat vertrekt vanuit concrete en op voorhand geformuleerde doelstellingen. Dit dient tevens de basis te vormen voor een individuele loopbaanplanning.

* Het promotiesysteem zal steunen op functiebeschrijving, profiel, personeelsevaluatie en vorming.

* Een overzichtelijke regeling inzake verloven, af-

wezigheden en verminderde prestaties zal worden uitgebouwd.

* Een doorzichtig en geharmoniseerd geldelijk statuut zal uitgewerkt worden, de acties inzake financiële herwaardering van de ambtenaar zullen voortgezet worden. Zo dient de functionele loopbaan gezien te worden in samenhang met de algemene baremaherziening die in de loop van 1992 zal onderhandeld worden. Voor leidinggevende ambtenaren zal een aangepast verlonings- en toelagesysteem worden uitgewerkt, dat gekoppeld is aan het al dan niet bereiken van de concrete doelstellingen.

4. Relatie tussen de overheden onderling

* De Vlaamse Regering zal, ter bevordering van de dienstverlening aan de burger, onderzoeken op welk niveau de diverse beslissingen optimaal kunnen worden genomen. Hierbij zal de gemeente centraal staan als basiscel in de relatie overheid-burger.

In dat verband dient de studiecommissie ter uitwerking van een concreet decentralisatiemodel haar werkzaamheden verder te activeren.

De doelstelling van deze studiecommissie is de beleidsbevoegdheden op de verschillende beleidsniveaus te evalueren. Zij zal voorstellen formuleren met het oog op de verhoging van de efficiëntie van de overheidstaken op de verschillende beleidsniveaus en de bereikbaarheid voor de burger.

* Het administratief toezicht, dat door de hogere overheid op de gedecentraliseerde besturen uitgeoefend wordt, dient in haar procedure versoepeld, vereenvoudigd en waar mogelijk verkort te worden. Uiteindelijk dient het administratief toezicht betrekking te hebben op volgende daden : de wettelijkheid van de bestuursdaden, het begrotingsevenwicht, het voldoen aan de vereisten van behoorlijk en goed bestuur (o.m. via het inbouwen van de motiveringsplicht).

* In het kader van de regionalisering van het land en de daardoor specifiek ontstane eigenschappen van de verschillende overheidsbesturen is het aangewezen, mede vanuit het streven naar meer efficiëntie, de regionalisering van enkele basiswetgevingen met directe toepassing op de gedecentraliseerde besturen door te voeren. Deze regionalisering kan een nieuwe dynamiek tot stand brengen in het management van deze besturen.

5. Specifieke aandachtspunten

* Binnen de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden dient een studiecommissie opgestart te worden die de problematiek van de grootsteden behartigt.

Deze commissie heeft als opdracht de financiële en managementstructuren eigen aan de grootsteden verder te operationaliseren.

Inzake de financiële lasten van de grote steden verklaart de Vlaamse Regering zich bereid om een gelijkwaardige inspanning te leveren als deze, wel-

ke op nationaal vlak desgevallend zou voorzien worden.

Inzake de pensioenproblematiek van deze steden zullen opnieuw de nodige initiatieven genomen worden om, naast de tegemoetkoming die aan deze steden door het Vlaams Financieringsfonds wordt verleend, in overleg met de nationale regering een passende oplossing tot stand te brengen.

Er zal bij de nationale overheid aangedrongen worden om een groter deel van de lasten van het bestaansminimum te dragen en om de door haar geïnde belastingen tijdig door te storten.

* De Vlaamse Regering zal een actieve rol vervullen inzake de initiatieven die op de verschillende bestuursniveaus worden opgezet om de veiligheid van de burger te verhogen.

* De Vlaamse Regering verbindt er zicht toe nieuwe initiatieven bij voorrang aan de Vlaamse Raad bekend te maken. Langs beleidsbrieven zal de Vlaamse Regering vooral de Vlaamse Raad betrekken bij latere beleidsopties, ontwerpen van decreet en van besluit.

* In het kader van een vernieuwende politiek kiest de Vlaamse Regering resoluut voor het algemeen belang boven de behartiging van particuliere belangen. Daarom zal ze concrete beleidsmaatregelen nemen die de samenwerking tussen organisaties met eenzelfde maatschappelijke opdracht bevorderen.

* De Vlaamse Regering zal in de gemeenten met een bijzonder taalstatuut al haar bevoegdheden onverkort en kordaat verder blijven uitoefenen, in het bijzonder inzake het toezicht op het gebruik van de talen in bestuurszaken bij de betrokken gemeentebesturen.

De Vlaamse Regering zal nieuwe initiatieven nemen om het Vlaams karakter van deze gemeenten te beklemtonen en te versterken, en dit inzake ruimtelijke ordening, huisvesting, onderwijs, cultuur en tewerkstelling.

KWALITEIT VAN DE SAMENLEVING

1. Uitgangspunten

De kwaliteit van een samenleving is in de eerste plaats in functie van de kansen die ze geeft aan de zwaksten. Dit uit zich in verschillende beleidsdomeinen : het welzijns- en gezinsbeleid, het gezondheidsbeleid, de strijd tegen de kansarmoede, de sociale huisvesting, de tewerkstelling.

Grote aandacht zal besteed worden aan de welzijnssector, met respect voor alle overtuigingen. De uitbouw van de sector veronderstelt persoonlijke verantwoordelijkheid naast georganiseerde solidariteit.

Zowel het welzijns- als het gezondheidsbeleid zullen vertrekken van een voorkomingsbeleid en een op wetenschappelijke basis, regionaal geprogrammeerde en geplande uitbouw van de voorzieningen. Hierbij zal een maximale differentiatie van de

zorg worden doorgevoerd met de klemtoon op zelfredzaamheid en thuiszorg. Zowel de overheid, in het bijzonder O.C.M.W.'s, als het particulier initiatief hebben een specifieke dynamiek en moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het beleid zal de samenwerking tussen overheids- en particulier initiatief bevorderen.

Maatregelen die op verschillende beleidsniveaus betrekking hebben moeten vooraf overlegd worden.

De OCMW's kunnen een coördinerende rol vervullen in het lokale welzijns- en gezondheidsbeleid en kunnen garant staan voor een pluralistisch welzijnsaanbod. In die zin werken zij als lokale welzijnsbureaus.

Het welzijn-, gezondheids-, huisvestings- en tewerkstellingsbeleid zal ondersteund worden door wetenschappelijk onderzoek.

2. Welzijn

2.1. Welzijnsbeleid, een algemene benadering

De rechtspositie van de cliënt zal worden versterkt. Hiertoe zal o.a. de invoering van de verblijfsovereenkomst in residentiële voorzieningen worden aangemoedigd en een interne klachtenprocedure worden opgezet. Eén centrale ombudsdienst voor de gehele welzijnssector zal worden opgericht.

De participatie van de gebruikers van de voorzieningen zal worden gestimuleerd.

De vrijwilligers zijn zeer belangrijk in de welzijns- en gezondheidssector. Ze werken in complementariteit met de beroepskrachten. Het vrijwilligerswerk zal beter ondersteund worden.

Ook het welzijnsbeleid zal aan bod komen binnen VESOC en SERV. Hiertoe zal hun samenstelling worden aangepast.

Eén centrale Vlaamse Welzijnsraad zal worden opgericht. Hij zal ondermeer worden samengesteld uit leden van de bestaande hoge raden, de sociale geledigen van de maatschappij en gebruikers.

In het kader van het Algemeen Welzijnsbeleid zal het kaderdecreet „Algemeen Welzijnswerk” bij voorrang geoperationaliseerd worden door de nodige uitvoeringsbeluften.

2.2. Het gezinsbeleid

De kracht van een gemeenschap is onlosmakelijk verbonden met de kansen die aan gezinnen worden geboden. De Vlaamse Regering zal in haar beleid permanent rekening houden met de volwaardige ontplooiing van ouders en kinderen op diverse maatschappelijke terreinen. Bij elke maatregel is het aangewezen de gevolgen ervan op de gezinnen na te gaan.

De stijgende participatiegraad van de vrouwen aan het arbeidsproces, de toename van éénoudergezinnen, het gewijzigd arbeids- en leefpatroon van grootouders, verdergaande flexibilisering van de arbeidstijd zijn evenveel oorzaken van de stijgende vraag naar een aangepaste en kwaliteitsvolle op-

vang van kinderen. Dit vereist onder meer de creatie van 1.500 kinderopvangplaatsen per jaar.

Rekening houdend met de resultaten van de Ronde Tafelconferentie over buitenschoolse opvang zal een reglementair kader worden opgezet.

De werking van huwelijksbureaus wordt gereglementeerd. Een aangepaste subsidiëring voor de erkende adoptiediensten zal worden opgesteld. De kraamhulpdiensten zullen een gepast organisatorisch kader krijgen.

De Vlaamse Regering zal meewerken aan het UNO-jaar voor het gezin in 1993 en daartoe de gepaste initiatieven nemen.

2.3. Het seniorenbeleid

Het beleid van de Vlaamse Regering zal de participatiegedachte van de senioren in haar vaandel voeren, en dit op alle beleidsniveaus.

Voor de sterk groeiende groep van zorgbehoevende bejaarden zullen de inspanningen worden voortgezet inzake :

- het bevorderen en ondersteunen van het zelfstandig wonen van bejaarden ;
- de jaarlijkse groei met 3 % van de gezins- en bejaardenhulp, alsook de integratie van de poetsdiensten in het regulier circuit, met doorstromingskansen naar gezins- en bejaarden hulp ;
- de realisatie van het beleidsplan voor de bouw van rustoorden en serviceflats zal constant worden opgevolgd en indien nodig gecorrigeerd en of aangevuld.
- in overleg met de nationale overheid zal de gelijkschakeling van tegemoetkomingen, ongeacht de aard van de voorziening waarop de bejaarde een beroep doet (RVT, thuisverzorging, rustoord..) worden doorgevoerd ;
- inzake de problematiek van bejaarden die met hun pensioen de verblijfkosten in een rustoord niet kunnen dekken, zullen de nodige voorstellen uitgewerkt worden. Dit houdt in : onderzoek naar het reduceren van de bouwkost door standaardisatie, naar het loslaten van de programmatie voor niet subsidieerbare rustoorden en het vastleggen van de hoogte en samenstelling van de dagprijs in de erkenningsvoorwaarden.
- De Vlaamse Regering zal initiatieven ontplooiën in het kader van het EG-jaar van de ouderen in 1993.

2.4. Gehandicaptenzorg en Bijzondere Jeugdzorg

De herstructurering van de sector bijzondere jeugdzorg, zal op basis van het advies van de erkenningscommissie worden voortgezet, binnen de bestaande budgettaire grenzen. Het beleid voor jongvolwassen zal verder uitgewerkt worden binnen het bestaande decretale kader.

Inzake gehandicaptenbeleid zal de verdere integratie van het zogenaamde „Fonds 81” in het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap voltooid worden.

Hierbij zal prioriteit gegeven worden aan het uitwerken van een nieuwe programmatie voor de opvang van volwassen gehandicapten en aan het creëren van kansen voor de inschakeling in het arbeidsproces.

De loonsubsidies betaald aan werknemers in beschutte werkplaatsen zullen bepaald worden rekening houdend met het integratieprotocol van de evaluatiecommissie en met de effectief geleverde prestaties. Dit zal gepaard gaan met een doorlichting van de sector. Tegelijk zal de integratie van gehandicapten in het gewone bedrijfsleven worden versterkt, onder meer via het systeem van begeleidingscontracten en met een geëigende rol voor VDAB, Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap en andere welzijnsvoorzieningen. Daarnaast moet de bestaande regeling voor de bevordering van de aanwerving van gehandicapten (de zgn. 2 %-regel) in de administratie en de Vlaamse openbare instellingen bereikt worden.

3. Gezondheidsbeleid

In haar gezondheidsbeleid zal de Vlaamse Regering de nadruk leggen op het stimuleren van coördinatie, samenwerking en overleg tussen de diverse voorzieningen, op een goede regionale spreiding van de voorzieningen en op de preventie van gezondheidsrisico's. Daartoe zal speciale aandacht besteed worden aan risicogroepen, zoals bejaarden, kinderen, jongeren en kansarme groepen en op een verdere ontwikkeling van de ambulante zorg.

Daartoe zullen op diverse domeinen maatregelen worden genomen om het leef- en arbeidsmilieu van de burgers te saneren en te verbeteren. Daarnaast zullen wetenschappelijk onderbouwde informatie sensibiliseringscampagnes worden opgezet, gericht naar specifieke doelgroepen.

De Vlaamse Regering dringt erop aan dat het AIDS-preventiebeleid uitsluitend aan de gemeenschappen wordt toevertrouwd.

De Vlaamse Regering zal meer in het bijzonder van de AIDS-preventie en het AIDS-onderzoek één van haar belangrijkste prioriteiten maken in het gezondheidsbeleid. Professioneel voorbereide en gerichte sensibiliseringscampagnes, gericht naar bepaalde doelgroepen, zullen worden uitgebreid.

Aan de hand van gezondheidsindicatoren zal het beleid worden georiënteerd, de primaire en secundaire preventie worden opgezet, de organisatie van de diensten en instellingen op elkaar worden afgestemd, de nazorg worden georganiseerd.

De primaire preventie, gericht op voorkomen van ziekmakende stoffen in het leef- en arbeidsmilieu, krijgt grote aandacht. Het uiteindelijke doel van het beleid moet de inbedding van de primaire en secundaire preventie in de eerstelijnsgezondheidszorg zijn. In de secundaire preventie zal screening van risicogroepen worden ondernomen. De rol van de universitaire labo's in de preventie wordt herzien.

Met betrekking tot gezondheidsrisico's zoals alcoholmisbruik en druggebruik zal met de organisaties die reeds op het terrein aanwezig zijn een doorgevoerde sensibiliseringsactie op het getouw worden gezet, met nadruk op de relatie met de school, de ouders, de jeugdwerkingen en het onspanningsleven van jongeren.

In uitvoering van het decreet zal, om medisch verantwoorde sportbeoefening te bevorderen, de nadruk worden gelegd op optimale medische begeleiding ter voorkoming van onoordeelkundig gebruik van schadelijke stoffen. In de bezorgdheid om wat de gezondheidszorg aan te bieden heeft, ijvert de Vlaamse Regering voor permanente kwaliteitsverbetering. Kwaliteitsevaluatie en navorming staan hierbij centraal.

Met de bevoegde nationale minister zal een nieuw protocol worden afgesloten om tot een duidelijk afgelijnde samenwerking te komen en over te gaan tot een herziening van de programmatie.

De reconversie in de psychiatrische instellingen zal kwalitatief en kwantitatief geëvalueerd worden, vooral met betrekking tot de langverblijvende psychiatrische patienten.

Samenwerkingsverbanden tussen de intra- en extramurale psychiatrische voorzieningen zullen worden uitgewerkt op het vlak van het beschut wonen en het algemeen overleg. Er zal een duidelijke taakomschrijving en -indeling worden opgemaakt tussen de verschillende diensten van geestelijke gezondheidszorg.

De Centra Geestelijke Gezondheidszorg worden geëvalueerd en geïntegreerd in de eerste lijn. Aandachtspunten daarbij zijn : een goede regionale spreiding, een betere toegankelijkheid voor kansarmen en een doelmatiger crisisinterventie.

In overleg met het RIZIV zal voor de instellingen ter preventie en bestrijding van verslaving een passend statuut worden uitgewerkt in het kader van het Vlaams gezondheidsbeleid.

4. Kansarmoede en migrantenbeleid

Vlaanderen heeft in toenemende mate af te rekenen met problemen van armoede en kansarmoede. Groepen in de bevolking, zowel Belgen als migranten, dreigen de aansluiting met de rest van de samenleving te missen. De cumulatie van problemen op het vlak van inkomen, huisvesting en woonomgeving, onderwijs, opleiding en tewerkstelling, welzijn en gezondheid, concentreert zich het sterkste in de grote steden. Tijdens de vorige Regering werden verschillende beleidsinstrumenten uitgewerkt, die nu verbeterd meer intensief en vooral gecoördineerd ingezet moeten worden.

Het is onaanvaardbaar dat in Vlaanderen een grote groep bestaansonzekeren blijft bestaan. De Vlaamse Regering zal van de strijd tegen de kansarmoede een hoofdprioriteit maken. Het armoedebeleid is een bij uitstek geïntegreerd beleid.

De Vlaamse Regering zal op dit vlak tijdens de komende jaren een sociaal urgentieprogramma uitvoeren in de Vlaams Fonds voor Integratie van

Kansarmen-gemeenten. Hiertoe zullen nieuwe middelen worden uitgetrokken.

Het armoedebeleid zal ruimtelijk gedifferentieerd uitgebouwd worden, tot op wijkniveau. Daar zullen het overleg en de samenwerking tussen alle betrokken partners gestalte moeten krijgen in wijkontwikkelingsplannen, om ook op lokaal niveau een geïntegreerd beleid te voeren. Dit beleid zal gebaseerd zijn op de ervaringen uit het Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen programma.

In het kader van het Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen ondersteunt de Vlaamse Regering daar waar nodig de uitbouw van wijkcentra, als sociaal cultureel knooppunt van de wijk.

De middelen van het Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen zullen worden verhoogd. De procedure en de criteria van het huidige Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen zullen geëvalueerd en bijgestuurd worden teneinde het kansarmoedebeleid beter aan de lokale noden aan te passen en efficiënter te maken.

Naast dit Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen en het impulsfonds voor de migranten zullen bijkomende middelen in deze, objectief afgebakende, buurten geconcentreerd worden.

Het kansarmoedebeleid kan bovendien niet los gezien worden van de schuldproblematiek van de grote steden die ten gronde moet aangepakt worden (Zie hoofdstuk 1.5)

De Vlaamse Regering zal sturend optreden wat de invulling van het programma betreft.

De Vlaamse Interdepartementale Commissie Armoede moet een belangrijke rol gaan vervullen. Haar rapport zal in de betrokken commissies van de Vlaamse Raad worden besproken en mede als leidraad voor het beleid fungeren.

Naast het huisvestingsbeleid dat een essentieel onderdeel is van het sociaal urgentieprogramma zijn volgende maatregelen belangrijk :

* De Vlaamse Regering zal de op 15 mei 1991 goedgekeurde nota „Onderwijsbeleid voor migranten” onverkort uitvoeren.

In de Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen-gemeenten zullen probleemscholen uit het basis- en het secundair onderwijs worden aangeduid, op basis van relevante kansarmoedecriteria. In het secundair onderwijs worden hierbij vooral het beroeps- en deeltijds onderwijs beoogd.

Betrokken scholen kunnen met de Vlaamse Regering een resultaatsverbintenis aangaan waarbij binnen de budgettaire mogelijkheden, kan voorzien worden in soepeler regelingen inzake rationalisatie, ter beschikkingstelling en reffectatie evenals op het vlak van de programmatienormen en de prestatiestelsels.

Daarnaast zal werk gemaakt worden van de verfraaiing van de scholen en van de verdere organisatie van het schoolopbouwwerk en aangepaste begeleiding door de betrokken netten.

* De werking van de Weer-Werkteams zal worden

georiënteerd op de prioritaire zones van de Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen-gemeenten. Via lokale en kleinschalige projecten zal de **buurtrenovatie** en -ontwikkeling mede worden ondersteund.

* Om de maatschappelijk achterstelling van jongeren tegen te gaan zal de Vlaamse Regering de middelen van het jeugdwerkzorgwerk verhogen.

* Tevens zullen in de specifieke welzijnsvoorzieningen de middelen voor kansarmoedebeleid verder worden opgetrokken.

* Specifieke acties zullen gevoerd worden voor de kansarme vrouwen zoals alleenstaande vrouwen met kinderen, inzake vorming, tewerkstelling en huisvesting.

* Kind en Gezin zal in haar pre- en postnatale werking vooral de begeleiding van kansarmen, risicogroepen en migranten op zich nemen ; haar werking zal vooral worden georiënteerd naar kansarme buurten.

Het migrantenbeleid kan moeilijk los gezien worden van een globaal kansarmoedebeleid. Deze samenhang is een essentiële voorwaarde voor een betere wederzijdse verstandhouding en het wegwerken van wrevel.

Het migrantenbeleid zal verder uitvoering geven aan de beleidsnota van de Vlaamse Regering en de voorstellen geformuleerd door de Koninklijke Commissaris.

Om dit beleid mogelijk te maken, moeten een aantal nevenvoorwaarden in acht worden genomen. De Vlaamse Regering dringt er bij de Nationale Regering op aan dat zij de immigratiestromen beheerst enerzijds door middel van een restrictief toelatingsbeleid en anderzijds door een betekenisvolle uitbreiding van de ontwikkelingshulp en de economische samenwerking.

Met betrekking tot de aanwezigheid van illegale vreemdelingen dringt de Vlaamse Regering aan op gepaste maatregelen met betrekking tot uitwijzing en regularisatie.

Verder maken de principes van blijvende aanwezigheid en positieve integratie van hier legaal verblijvende migranten de fundamentele uitgangspunten van het beleid.

Categoriaal moeten de inspanningen versterkt en gecoördineerd worden in het bijzonder inzake :

- Nederlandse taallessen via de Centra voor Basiseducatie en als nevenschakeling in de beroepsopleiding.
- zelforganisatie
- Brussel
- de verdere uitbouw van het Vlaams centrum voor de integratie van migranten en van de lokale en regionale centra, met de klemtoon op jongeren en vrouwenwerking
- het aanmoedigen van de tewerkstelling van migranten in de tewerkstellingsprogramma's, openbare besturen en private bedrijven.

— De integratie van migranten vrouwen, door het voorkomen van het vroegtijdig verlaten van de scholen, het uitbouwen van vormingswerk voor migranten vrouwen en het bevorderen van contacten en uitwisseling met de bestaande Vlaamse vrouwenwerking.

5. Sociale huisvesting

Het Vlaams huisvestingsbeleid gaat uit van het recht op wonen voor iedereen. Dit betekent dat in de eerste plaats woonzekerheid moet worden gerealiseerd voor diegenen die het op de woningmarkt moeilijk hebben.

Het huisvestingsbeleid, steunend op beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek, zal tevens in samenhang bekeken worden met het beleid inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu, met een maximale vrijwaring van de open ruimte.

Er zal een nieuwe, specifiek Vlaamse huisvestingscode worden opgesteld waarin deze accenten duidelijk herkenbaar zijn. De verschillende maatregelen die in de loop van de jaren naast elkaar zijn uitgewerkt zullen na evaluatie worden omgevormd tot een coherent geheel.

De verhoogde budgettaire inspanningen op het vlak van de sociale huurwoningen door de rechtstreekse inschrijving van de begrotingskredieten, zal worden voortgezet. Tevens dienen de overschotten op de rekeningen-courant van de huisvestingsmaatschappijen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij onder te bepalen voorwaarden en met inachtneming van het financieel evenwicht van de vennootschappen en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, te worden gemobiliseerd voor nieuwe initiatieven.

Daarnaast zal, als onderdeel van het urgentieprogramma voor kansarmoedebestrijding, een belangrijk nieuw initiatief worden genomen in de sociale huisvestingssector, in het bijzonder ten behoeve van de Vlaams Fonds voor Integratie van Kansarmen-gemeenten. Dit initiatief beoogt de realisatie van concrete projecten die op korte termijn zichtbaar moeten zijn, wat betekent dat men moet kunnen ingrijpen in de bestaande structuren.

Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de functionaliteit van elk project door het voorzien van de nodige faciliteiten, onder meer op infrastructureel, sociaal en cultureel vlak, met absoluut respect voor de eigenheid van en de vertrouwde met de buurt. Kwaliteitsvolle architectuur zal nagestreefd worden, mede in functie van een verhoogd veiligheidsgevoel. Experimenten met aanpasbaar bouwen zullen worden aangemoedigd. Het bouwen van ADLclusters in de sociale huisvesting zal worden gestimuleerd.

De projecten zullen tot stand komen door middel van wedstrijd aanbestedingen en op sites die door het Vlaamse Gewest worden aangeduid op voorstel van de gemeenten.

Voor de sociale huisvesting wordt gezocht naar een formule die bijkomende financiering vanuit de privé-sector mobiliseert, mits voorwaarden inzake kostprijs, doelgroepen en kwaliteit.

Hiertoe zal de oprichting onderzocht worden van een holdingmaatschappij met een publiek karakter die een beroep kan doen op de kapitaalmarkt, en waarbij het Vlaamse Gewest instaat voor de financiering van de aflossingen en intresten, van de aangegane leningen tot beloop van een bedrag van 30 miljard fr., met inbegrip van de voorziene privé-inbreng. Teneinde de rentabiliteit van de projecten mogelijk te maken en de kwaliteit en de diversiteit van de woningen te garanderen, zullen de sociale woningen vermengd worden met andere woningen.

Een verscherpt toezicht zal uitgewerkt worden op de toewijzing van sociale woningen via objectieve criteria met voorrang voor hen die het op de woningmarkt moeilijk hebben, in het bijzonder de lage inkomens, met een controlerecht voor kandidaat-huurders. In geval van wanbetaling van een sociale huurder met een laag inkomen moet contact opgenomen worden met het O.C.M.W. om in een afbetalingsplan voor de achterstallen te voorzien en om hem hierbij te begeleiden vooraleer er verdere stappen worden gezet.

Verder zal concreet nagegaan worden of de nieuwe bepalingen betreffende de normale huurwaarde en de controle van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij hierop, leidt tot meer realistische normale huurwaarden. Zoniet zal hierop worden ingegrepen.

Op korte termijn zal een initiatief genomen worden dat de verdere werking van de sociale verhuurkantoren mogelijk maakt.

De Vlaamse Regering zal erover waken dat het huisvestingsbeleid maximaal aansluit bij het beleid inzake stadsvernieuwing en de strijd tegen de leegstand en de verkrotting.

De strijd tegen de leegstand en de verkrotting zal bovendien worden versterkt door de afschaffing van de vrijstelling van de onroerende voorheffing bij het niet betrekken van een woning.

De Vlaamse Regering zal maatregelen nemen om de kwaliteit van de woningen, in het bijzonder de huurwoningen, te bewaken en te verbeteren. De gemeenten hebben hierbij een belangrijke inbreng. In de prioritaire gebieden zal de renovatie van de woningen in bezit van de overheid en de verbetering van het openbaar domein worden gestimuleerd. Het wonen in de verkommerde delen van de steden moet opnieuw aantrekkelijk gemaakt worden.

Verder zal de doelmatigheid van de premiestelsels worden geëvalueerd met het oog op een eventuele hervorming. In uitvoering van het nieuwe artikel 96 van de huisvestingscode zullen aanpassingspremies voor woningen van bejaarde of gehandicapte personen (zelfstandig wonend of inwonend) worden ingevoerd.

In streken met sterk stijgende vastgoedprijzen moet er een sociaal verantwoord grondbeleid worden gevoerd. Daartoe moet er uitvoering gegeven worden aan het decreet terzake en moeten de nodige juridische instrumenten worden gecreeërd.

Om het wonen in Vlaams Brabant voor de lokale

bevolking betaalbaar te houden, moet VLABINVEST voldoende middelen krijgen, naast deze voor de gewone sociale huisvesting. Ze moet in staat worden gesteld de nodige gronden tegen een betaalbare prijs aan te kopen en moet ook op termijn de bestemming van deze gronden kunnen controleren, zoniet heeft dit beleid op termijn geen zin.

MILIEU EN RUIMTELIJKE ORDENING

1. Uitgangspunten

Het Vlaams milieubeleid zal zich inpassen in het concept „duurzame ontwikkeling”, zoals verwoord in het Brundtland-rapport. Om in haar behoeften te voorzien, mag de huidige generatie geen roofofbouw plegen op de milieugoederen van de toekomstige generaties, hier noch op wereldvlak.

Een structurele aanpak van de milieuproblemen blijft noodzakelijk, waarbij een geïntegreerd beleid en een geplande aanpak nodig zijn op basis van een milieudatabank. De logistieke ondersteuning van de planning zal onverwijld uitgebouwd worden.

Tijdens deze legislatuur zal het kaderdecreet milieuhygiëne gebaseerd op het rapport van de interuniversitaire commissie tot herziening van het milieurecht (Commissie Bocken) ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Raad. In het milieubeleid zal preventie voorop staan. Toch zullen nog heel wat curatieve maatregelen nodig zijn, gezien de erfenis uit het verleden.

Tegenover de inspanningen die van de burger worden gevraagd, moet snel een tastbaar resultaat merkbaar zijn inzake verbetering van de milieukwaliteit en het herstel van de natuur. Het overleg met de milieubeweging via de MINA-raad en de sociale gesprekspartners via de SERV zal voortgezet worden. Bij de uitvoering van het beleid zal nauw samengewerkt worden met de diverse bestuursniveaus en met met alle betrokkenen. Vlaanderen zal een voortrekkersrol spelen inzake het Europees milieubeleid en het overleg inzake milieumateries met de andere gewesten, de nationale overheid en andere landen en regio's. De Vlaamse Regering stelt voor een protocol af te sluiten om duidelijkheid te scheppen over de taken van gemeenten, provincies, Gewesten en de Staat inzake Leefmilieu.

2. Milieuvergunningen

Het vergunningsbeleid zal voortgezet worden op basis van VLAREM I en II, maar zal tegen einde 1992 geëvalueerd en vervolgens bijgestuurd worden. Uitgangspunten hierbij zullen zijn : een verrijken van de kwaliteitsdoelstellingen voor de diverse milieucompartmenten, in het bijzonder de voorkoming van afval, een immisiegericht beleid, en het verplicht gebruik van de best beschikbare technologie. Het Vlaamse impulsprogramma milieutechnologie zal in dat kader onverminderd voortgezet worden.

3. Sensibiliseren

Er zullen specifieke acties worden ondernomen naar doelgroepen toe (o.m. bedrijven, landbouw, consumenten). Speciale aandacht zal hierbij gaan naar het secundair onderwijs, door de opname van milieu-educatie in het lessenpakket. Overheidsdiensten zullen zelf een milieuzorgsysteem toepassen, als voorbeeld voor andere doelgroepen.

4. Natuurbeleid

De groene hoofdstructuur zal gerealiseerd worden op een wettelijke basis via een decreet op het natuurbehoud en via gedeeltelijke herzieningen van de gewestplannen. Dit zal gebeuren in overleg met alle betrokken sectoren.

Er zullen voldoende budgettaire middelen worden vrijgemaakt voor o.m. een selectief aankoopbeleid van natuurgebieden, beheersovereenkomsten met landbouwers en natuurverenigingen, herbebossing, ontwikkeling van milieuvriendelijke landbouwmethoden en voor de uitbouw van regionale landschapsparken. Er zal een regeling worden uitgewerkt waarbij de verkoop van gronden in natuurkerngebieden aan de lokale en regionale overheden moet gemeld worden.

5. Geluid

Er komt een actieplan tegen geluidshinder. Naast het instrument van de vergunningen, zal vooral aandacht besteed worden aan het inventariseren en vrijwaren van stiltegebieden en de bestrijding van geluidsoverlast afkomstig van het verkeer.

6. Afval

De hoofdstukken inzake preventie en recyclage van het afvalstoffenplan 1991-1995 zullen prioritair worden uitgevoerd en jaarlijks geëvalueerd. Er zullen stockage- en afzetmogelijkheden worden gecreëerd voor recyclageproducten en selectief opgehaalde afvalstoffen. Er wordt tenminste één pilootproject voor hergebruiksproducten opgericht.

Er zal een regeling tot stand komen inzake de terugnameplicht van verpakkingen en recycleerbare producten. M.b. t . de milieuaspecten van een bedrijfsgebonden voorkomingsbeleid stelt de Vlaamse Regering voor aan werkgevers- en werknemersorganisaties een langlopende milieuconvenant af te sluiten waarvan de jaarlijkse concrete invulling en permanente opvolging wordt toevertrouwd aan de paritaire overlegorganen binnen het bedrijf of de sector.

Vergunningen voor bijkomende stortplaatsen zullen zeer restrictief afgeleverd worden.

Juridische acties zullen ondernomen worden om de verantwoordelijken voor black-points aansprakelijk te stellen.

7. Bodem

Er komt een bodembeleidsplan, met het oog op de vrijwaring van de basismilieukwaliteit.

De mogelijkheden binnen het mestdecreet inzake mestverwerking o.m. op de landbouwbedrijven, gebiedsgericht beleid en het invoeren van een getrapte heffing zullen operationeel worden gemaakt. Prioritair hierbij is het bereiken van een ecologisch verantwoorde onttrekkingsnorm inzake bemesting, alsook de vrijwaring van en de omschakeling naar het gesloten familiaal varkensbedrijf. Het bedoelde gebiedsgericht beleid kan onder meer inhouden dat bepaalde kwetsbare gebieden gevrijwaard worden van mestuitspreiding.

8. Lucht

Met het oog op een actieve Europese inbreng en dito normering zal het meetnet voor de luchtkwaliteit worden uitgebouwd. Op basis hiervan zal een actieplan worden opgesteld.

9. Water

Om goedgekeurde en uitgevoerde investeringsprogramma's maximaal te laten renderen, zal een tijdelijk ke bij komende financiële aanmoediging worden ingesteld voor de versnelde aanleg van gemeentelijk ke rioleringen.

Per deelstroombekken wordt een resultaatgericht integraal waterbeheer gerealiseerd met inbegrip van het herstel van het rivierecosysteem, onder de leiding van een bekkencommissie. Hierbij zal ook aandacht besteed worden aan kleinschalige waterzuiveringsprojecten in landelijke gebieden. Opdracht en taak van deze commissie zullen wettelijk geregeld worden.

Op basis van reeds gepresteerd onderzoek en studiewerk, zal, in functie van de beschikbare geldelijke middelen, tijdens deze legislatuur het waterzuiveringsprogramma prioritair uitgevoerd worden in drinkwatergebieden, het Dender-, IJzer-, Demer- en Netebekken waarvoor bekkencomités actief zijn, en de bovenloop van de Schelde, waarvoor op korte termijn een bekkencomité zal opgericht worden.

Op korte termijn zullen de nodige maatregelen worden getroffen tot stopzetting van rechtstreekse lozingen van afvalwater in de Noordzee.

De Vlaamse Regering zal op korte termijn een beslissing nemen inzake de exploitatie van bestaande rioolwaterzuiveringsinstallaties door de Vlaamse Milieumaatschappij.

De nodige initiatieven zullen genomen worden om het publieke karakter en de Vlaamse verankering van de watervoorziening te vrijwaren.

Er komt een actieplan Rationeel Waterverbruik.

10. Heffingen

De Vlaamse Regering zal de bestaande milieuheffingen evalueren in functie van het preventief karakter en het principe „de vervuiler betaalt”. Op basis van deze evaluatie zal de Vlaamse Regering voorstellen formuleren om het heffingssysteem te optimaliseren met het oog op het regulerend effect.

Voor de particulieren zal de inning van de heffing inzake de waterverontreiniging geschieden via de waterverbruiksrekening. Voor 1993 zal hiertoe een decretaal initiatief worden genomen. Binnen de perken van haar bevoegdheid, zal de Vlaamse Regering een coördinatie nastreven van de milieubelastingen op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk vlak. Centraal hierbij staat de correcte inning, en het vermijden van overlapping.

Er zal worden nagegaan hoe sociale correcties kunnen worden versterkt.

II. Milieu-effect-rapportering

De bestaande besluiten van 23 maart 1989, zullen vervangen worden door een MER-decreet. Centraal hierbij staan een uniforme regeling voor MER-plichtige activiteiten, de installering van een onafhankelijke begeleidingcommissie van deskundigen en een aanpassing van de lijst met MER-plichtige activiteiten — hierin zullen ook bepaalde wijzigingen van bestemmingsplannen begrepen worden — en het verbeteren van de inspraakmogelijkheid tijdens de procedure.

12. Administratie en handhaving

De werking van de nieuwe administratie zal op korte termijn geëvalueerd worden teneinde de efficiëntie te kunnen verbeteren. Met het oog op een vlotte dienstverlening aan burgers, bedrijven en besturen zal er een bijzondere inspanning geleverd worden voor informatie, logistiek en vorming voor de betrokken ambtenaren.

— Er zal een gestructureerd ambtelijk overleg worden geïnstalleerd tussen de verschillende departementen die betrokken zijn bij de handhaving zoals de milieu-inspectie, de gedecentraliseerde milieudiensten, politie, rijkswacht en het openbaar ministerie.

— De Vlaamse Regering zal er bij de nationale regering op aandringen om de strafrechtelijke en strafprocesrechtelijke aspecten van de milieuwetgeving te regelen op basis van de resultaten van de werkzaamheden van de interuniversitaire commissie tot herziening van het milieurecht.

— Om de milieuwetgeving beter te laten naleven, zal op korte termijn alles in het werk worden gesteld om de handhaving op het terrein te verbeteren.

— Er zal een tijdelijke extra-ondersteuning komen in het kader van de milieuconvenant met de gemeenten, onder de vorm van extrapersoneel. De nodige administratieve maatregelen zullen worden genomen om snel alle vergunningsdossiers te behandelen.

— Het jaarlijks bedrag dat voorzien is in het kader van de milieuconvenant met de gemeenten, zal ook effectief besteed worden aan gemeentelijke initiatieven inzake milieu in het raam van deze convenant

13. Landinrichting

Na evaluatie van de pilootprojecten in N.O. Lim-

burg en de Westhoek, zal de opgedane ervaring dienen als basis voor een dekreet op de landinrichting met het oog op de organisatie van het landelijk gebied in al zijn functies, waarbij rekening wordt gehouden, op ecologisch verantwoorde wijze, met de vrijwaring van de toekomst in land- en tuinbouw.

14. Ruimtelijke ordening

In deze legislatuur wordt een structuurplan voor Vlaanderen opgemaakt dat de grote lijnen zal weergeven voor het gebruik van de ruimte door de diverse functies. Dit structuurplan zal een decretale basis krijgen via een herziening van de wet op de stedenbouw en ruimtelijke ordening. Op basis van dit structuurplan kunnen de gewestplannen worden aangepast. In dit kader zal ook het zogenaamde mini-decreet herzien worden na evaluatie.

Er komt een moratorium voor BPA's die wijzigingen inhouden van de gewestplannen.

Er zullen maatregelen komen om de sanering van vervallen industriële panden op structurele wijze te ondersteunen. Een maximale vrijwaring van de open ruimte zal gerealiseerd worden via stadskern en dorpskernwaardering, inbreiding in woongebieden en bedrijvzones, en een aanpassing van het KB van 28 december 1972 inzake de toepassing van de gewestplannen.

In de agrarische gebieden dient een evenwicht gevestigd te worden tussen de economische leefbaarheid van landbouwbedrijven en de voldoende mogelijkheid tot vestiging enerzijds en de zorg voor het milieu anderzijds.

De Vlaamse Regering zal de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad verzoeken het grinddecreet bij voorrang te behandelen en engageert zich tot de dringende goedkeuring van de nodige uitvoeringsbesluiten.

15. Monumenten- en landschapszorg

De valorisatie en promotie van ons landschappelijk, monumentaal en archeologisch patrimonium zal onverminderd verder worden gezet.

Inzake landschapszorg zal een decretaal initiatief worden genomen. De kustduinen zullen een decretale extra-bescherming krijgen.

16. Verkeer en mobiliteit

Met het oog op een energiezuinig, milieuvriendelijk en klantvriendelijk beleid zal de Vlaamse Regering prioriteit geven aan de ondersteuning van het openbaar vervoer, de binnenvaart, de verkeersveiligheid, een betere aansluiting tussen het spoor- en streekvervoer en aan onderhoudswerken.

Via een beleid van stadsvernieuwing, inbreiding en een voorzichtige verweving van maatschappelijke activiteiten zal de verplaatsingsbehoefte in eerste instantie voorkomen worden.

Het stads- en streekvervoer zal samen met de

spoorwegen dienen ingeschakeld worden om het woon-werk- en het woon-schoolverkeer beter te verzekeren. Samenwerkingsverbanden met de NMBS zullen worden opgezet om het voorstadsverkeer sterk te verbeteren. Projecten zoals belof snelbussen, carpooling, werkgeversvervoer en taxistop zullen aangemoedigd worden.

De Vlaamse Regering zal gemeentelijke en provinciale initiatieven ondersteunen inzake verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid, zoals Zone 30', woonerven, doorstroming openbaar vervoer, parkeermaatregelen. Bijzondere aandacht hierbij gaat naar het verkeersarm maken van historische stads- en dorpskernen.

De doortochten van gewest- en provinciewegen door dorps- en stadskernen zullen versneld heringericht worden met het oog op een evenwicht tussen verkeers- en verblijfsfuncties.

EEN NIEUW CULTURBELEID

1. Uitgangspunten

Basis van de krachtlijnen voor een nieuwe cultuurpolitiek, is het besef van het grote maatschappelijke belang van een actief cultuurbeleid. Cultuur heeft immers alles te maken met menswaardigheid, met individuele en collectieve zingeving aan het menselijk bestaan, met het zich „goed en thuis” voelen van jong en oud, van minderheden en meerderheden.

De Vlaamse Regering wil duidelijk een nieuwe impuls geven aan het cultuurbeleid en zal daartoe ook de nodige financiële middelen ter beschikking stellen. De situatie van de kunstenaar zal daarbij bijzondere aandacht krijgen.

Om een coherenter cultuurbeleid te kunnen voeren en de middelen optimaal te benutten, is het wenselijk de tot nu toe versnipperde bevoegdheden en geldstromen samen te brengen onder één Gemeenschapsminister. Concreet wordt hierbij onder meer gedacht aan de fondsen van de Nationale Loterij en aan de middelen voor de bijzondere tewerkstellingsprojecten in de culturele sector. Binnen de economie-sector zullen kwalitatieve randvoorwaarden worden ingebouwd inzake de economische steunmaatregelen voor de sectoren film, media en toerisme.

De subsidiëring van de culturele infrastructuur gebeurt nu door middel van het Investeringsfonds. De werking van dit fonds moet vanuit de cultuursector permanent geëvalueerd worden om de gemeentelijke investeringen in culturele infrastructuur te bewaken.

De beperkende maatregelen inzake het gebruik van schoolgebouwen moeten worden opgeheven.

De inbreng van het departement cultuur op het vlak van de wijkcentra (cfr. tekst huisvesting) zal in de eerste plaats gericht zijn op creatieve vrijetijdsbesteding.

De Vlaamse Regering ziet het als haar opdracht de eigen kunstenaars, instellingen, organisaties en

alle betrokkenen regelmatig en deskundig te informeren over de bestaande ondersteuningsmogelijkheden op Vlaams en op Europees vlak, en hun initiatieven te begeleiden en te ondersteunen.

De Vlaamse kwalitatieve culturele aanwezigheidspolitiek in en rond Brussel dient versterkt, ook in Europees perspectief. De cultuurdecreten dienen getoetst op hun hanteerbaarheid en functionaliteit voor Brussel. Na de uitbouw van de Vlaamse culturele infrastructuur in Brussel Hoofdstad, dienen de nodige financiële middelen voorzien voor de optimale werking ervan.

Het cultuurbeleid moet zich op een evenwaardige wijze richten tot de diverse bevolkingsgroepen en leeftijdscategorieën.

Waar de overheid op het vlak van cultuur initiatieven neemt, zal dit in samenspraak met de burger gebeuren, in een pluralistisch perspectief, met respect voor de ideologische en levensbeschouwelijke verscheidenheid.

Structureel overleg met de provinciale en lokale overheden moet leiden tot een betere coördinatie en taakverdeling inzake cultuurbeleid. In dit kader moet ook de reële culturele centrumfunctie onderkend worden en moet de mogelijkheid tot intercommunale samenwerking aangemoedigd worden.

Inzake de sectoren sport en toerisme, zal een betere taakafbakening tussen Vlaamse Raad, voogdijminister, Raad van Bestuur van de betrokken openbare instelling en specifieke adviesstructuren moeten uitgewerkt worden.

Het gehele cultuurbeleid dient ondersteund door toekomstgericht wetenschappelijk onderzoek.

2. Sectorieel beleid

2.1. Kunstenbeleid

Naar analogie met de decreten in de sectoren jeugd en volksoontwikkeling, zal een degelijke voorschottenregeling voor de kunsten uitgewerkt worden.

In overleg met de nationale regering moet dringend werk gemaakt van een behoorlijk sociaal en fiscaal statuut voor de scheppende en de uitvoerende kunstenaar. In dat kader moet de actualisering van de wetgeving inzake het auteursrecht worden afgewerkt.

Vanuit een onderzoek inzake productie, distributie en afzet van het literaire werk moeten ook de vragen inzake het leenrecht, de vaste boekenprijs en een Fonds voor de Letteren een antwoord krijgen.

De werkzaamheden ter realisatie van een podiumdecreet moeten worden afgerond en aan het muziektheater en de dans dienen dezelfde groeimogelijkheden geboden als aan het teksttheater. Daarbij zal ook een passende financiële regeling voor de kunstencentra uitgewerkt worden.

De Vlaamse Regering zal bij voorrang de zin voor het esthetische en het cultureel erfgoed aanmoedigen. De basis daarvoor dient gelegd bij de jeugd, in een schools en buitenschools verband. In deze

context zullen kunstzinnige centra voor kinderen en jongeren gestimuleerd worden.

Architectuur en vormgeving moeten een plaats verwerven in het cultuurbeleid. Monumenten zijn getuigen van een cultuur. De Vlaamse Regering zal het creëren en het in de praktijk brengen met inspraak van de bevolking — van een functionele en kwaliteitsvolle architectuur voor sociale woningbouw en stadskernrenovatie aanmoedigen.

De rijkdom van onze musea moet gevrijwaard worden door de realisatie van een museumdecreet.

2.2. Jeugdbeleid

In overleg tussen de Gemeenschapsministers van Onderwijs en Cultuur zal de formule van detachering van leerkrachten naar het jeugdwerk worden aangepast en verruimd.

Mits een actualisering van de criteria, moet het toepassingspercentage van het decreet op het landelijk georganiseerd jeugdwerk in een concreet meerjarenplan worden vastgelegd.

De voorbereiding van een decreet m.b.t. het plaatselijk jeugdwerk moet worden afgerond. De reglementeringen voor de werksoorten die niet in dit decentralisatiedecreet passen, moeten op hun beurt decretaal worden onderbouwd.

Er zal een interdepartementale commissie jeugdzaken worden opgericht ter bevordering van een gecoördineerd en geïntegreerd jeugdbeleid.

Op het vlak van de internationale samenwerking en uitwisseling van jongeren moet de draaischijffunctie van het Coördinatieorgaan voor Internationale Jongerenwerking (JINT v.z.w.) versterkt worden.

2.3. Volksontwikkeling

In de sector van het volksontwikkelingswerk is er een overdaad aan coördinatie- en overlegstructuren. In functie van efficiëntie, beheersing, flexibiliteit en planning van de middelen en voorzieningen zullen deze structuren herbekeken worden.

De nieuwe decreten inzake de amateuristische kunstbeoefening en de culturele centra moeten dringend worden voorzien van de nodige uitvoeringsbesluiten.

De decreten inzake het vormings- en ontwikkelingswerk en de resterende KB's inzake volksontwikkeling dienen globaal herordend te worden in een regeling voor verenigingen, voor instellingen en voor diensten.

Initiatieven inzake interculturele werking zullen worden aangemoedigd.

Wat de volwasseneneducatie betreft, dient een overleg op gang te komen tussen alle bevoegde instanties.

2.4. Openbaar bibliotheekwerk

De concrete realisatie van de bibliotheekvoorziening in de gemeenten die nog niet voldoen aan de verplichting van het bibliotheekdecreet moet nauwgezet worden opgevolgd. De bijzondere investeringskredieten moeten op peil worden gehouden. Rekening houdend met een gewijzigde maatschappelijke context, dringt zich een herdefiniëring van de doelstellingen op. De klemtoon moet daarbij onder meer liggen op de informatieve en educatieve functie. Op die manier worden bibliotheken informatieken, die onder meer een actieve rol hebben in het algemene informatiebeleid van de Vlaamse overheid.

Vanuit de concrete realiteit van functies die door administratie, lektuurbegeleidingsorganisaties, centrale openbare bibliotheken, e.a. opgenomen worden, dient de wenselijke bovenbouw van de bibliotheeksector opnieuw bekeken.

2.5. Sport

De „sport-voor-alleen“-gedachte moet een essentieel onderdeel zijn van het sportbeleid. Sport kan een belangrijke hefboom zijn voor de integratie en participatie van alle bevolkingsgroepen.

In het licht van de zorgwekkend slechte conditie van de jeugd, zal primordiaal een jeugdsportcampagne worden gevoerd.

Vanuit cultureel oogpunt wordt aangedrongen op een aangepaste decreetale basis voor de schoolsport.

Een rationalisatie van de BLOSO-centra moet worden doorgevoerd. In de toekomst moet prioriteit gegeven worden aan de modernisering van de noodzakelijke en bestaande verblijfsaccommodaties en aan de realisatie van ten minste één volwaardig multifunctioneel centrum per provincie, waar ook de recreatiesport volledig aan bod kan komen.

Er moet nauwlettend over gewaakt worden dat het sportbeleid de uitsluitende bevoegdheid blijft van de Gemeenschappen en dat voor Vlaanderen de functionele verantwoordelijkheid volledig blijft berusten bij het BLOSO. Het is absoluut noodzakelijk dat het BLOSO direct betrokken wordt bij de voorbereiding en de uitvoering van alle sportbeleidsinitiatieven binnen de Vlaamse Gemeenschap, tot wiens bevoegdheid zij ook behoren.

De nodige aandacht zal eveneens worden besteed aan het realiseren van kleinschalige sportinfrastructuur en aan een eigentijds, efficiënt beheer.

Een eigen Vlaamse Hoge Raad voor de Sport dient opgericht. Een nieuw decreet op het statuut voor de niet-betaalde sportbeoefenaar dient goedgekeurd. Het decreet betreffende de weddetoelagen voor sportfunctionarissen en het decreet betreffende de erkenning en subsi-

diëring van de erkende sportfederaties zullen worden vernieuwd.

Zonder afbreuk te doen aan het privaat initiatief of aan de ondernemingszin van kandidaat-exploitanten van private sport-en fitness-centra, moet door de decreetgever via exploitatienormen de verplichting worden opgelegd om professionele en verantwoorde begeleiding te voorzien.

2.6. Toerisme

De toeristische promotie zal sterker vanuit een Vlaamse identiteit dienen te vertrekken.

In het toeristisch beleid moet Brussel, als Vlaamse hoofdstad, een bevoorrechte plaats innemen.

Het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme dient deze beide aspecten op het terrein vorm te geven.

De oude KB's moeten decretaal onderbouwd worden. Hierbij moet voorrang gegeven worden aan de openluchtrecreatieve verblijven en naar het sociaal toerisme.

Conform de Europese Richtlijnen dient de bescherming van de toerist-consument gewaarborgd te worden.

2.7. Media

De Vlaamse Regering zal een coherent en wetenschappelijk onderbouwd mediabeleid voeren met oog voor de culturele, sociale en economische dimensie van dit beleid en met aandacht voor het belang van de media op het vlak van de versterking van de democratie. Er zal tevens een strategie worden bepaald om Vlaanderen als volwaardige Gemeenschap ook op mediavlak binnen Europa te verdedigen. In het kader van een cultureel verscheiden Europa zal gestreefd worden naar een gezamenlijke strategie met Nederland.

Ten einde de gelijkwaardige ontplooiing en de gelijke behandeling van mannen en vrouwen te bewerkstelligen zal een onderzoek verricht worden naar de verbetering van het beeld en de rol van de vrouw in de media.

Na het arrest van het Arbitragehof is het duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap ten volle haar mediabevoegdheid kan uitoefenen. De decretale bevestiging van deze bevoegdheden dient onverkort doorgevoerd. De administratie voor de Media dient geherstructureerd en uitgebreid om deze nieuwe bevoegdheden te kunnen uitoefenen. Het bestaande Comité van Media-Experten zal worden vervangen door een beleidsvoorbereidende studiedienst.

Het mediabeleid van de Vlaamse Regering zal verder worden geadviseerd door de Mediaraad. Deze Raad zal alle media-aspecten coördineren en alle andere media-adviesorganen overkoepelen.

Het principe van de koppeling van de BRTN-dotatie aan het kijken luistergeld blijft behouden. In functie van een grotere rechtszekerheid zal het referentiejaar van de berekening worden gewijzigd. Het variabel gedeelte van de dotatie zal worden bepaald in functie van de evolutie van de produk-

tiekosten en de concrete beleidsplannen van de BRTN, de beoordeling door de Vlaamse Raad van de opdracht van de BRTN en het verwachtingspatroon van die Vlaamse Raad.

De Vlaamse Regering zal de bestaande afbakeningsconflicten en spanningsvelden bij de omroepen wegwerken.

De Raad voor Reclame en Sponsoring zal een strenge controle uitoefenen op de naleving van de voorschriften inzake reclame en sponsoring op de omroepen.

Het decreet inzake regionale televisie zal onmiddellijk worden uitgevoerd.

De Vlaamse Regering zal op basis van een geïntegreerd beleid specifieke aandacht besteden aan de leescultuur binnen een evenwichtig mediabestel. Bij voorrang zal een project ontwikkeld worden om de ontleding bij jongeren en kansarme groepen tegen te gaan.

In dit kader zal een bedeling van kranten in bibliotheken, culturele centra, wijkcentra, rust- en verzorgingstehuizen georganiseerd worden. Het gebruik van de krant in onderwijsprojecten zal aangemoedigd worden.

In het kader van de openbaarheid van bestuur zal de Vlaamse Regering systematisch de genomen maatregelen publiceren in de schrijvende pers, volgens nader te bepalen modaliteiten.

De Vlaamse Regering zal initiatieven steunen voor de schrijvende pers met het oog op de informatieve kwaliteit en met waarborg van de redactionele onafhankelijkheid.

Als vorm van directe steun wordt de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de opiniipers in het kader van de expansiewetgeving verder gehonoreerd.

De Vlaamse filmproductie en de Vlaamse beeldindustrie zullen worden ondersteund met voorrang voor initiatieven die uit de aard van de productie moeilijk commercieel kunnen worden gefinancierd.

MOBILITEIT

1. Uitgangspunten

De Vlaamse Regering zal haar beleid laten kaderen in een globale mobiliteitsvisie ter bevordering van de harmonie tussen de economische draagkracht, de algemene maatschappelijke belangen, het leefmilieu en de ruimtelijke ordening.

Meer specifiek zal het Vlaamse infrastructuur- en vervoersbeleid een efficiënt personenverkeer en goederenvervoer nastreven, gericht op het verminderen van de verkeersoverlast, het vergroten van de verkeersveiligheid, het verhogen van de omgevingsleefbaarheid en het tot stand brengen van een milieuvriendelijk en energiezuinig transportsysteem. Deze benadering zal oog hebben voor de functionele kenmerken van de verschillende trans-

portmodi en voor de optimalisering van het gebruik ervan, wat onder meer zal bijdragen in de bestrijding van het file-probleem, en het bevorderen van wijzen van goederenoverslag met minimale effecten op ruimtebeslag en leefmilieu.

2. Kader

Zonder afbreuk te doen aan het streven naar responsabilisering en autonomie wenst de Vlaamse Regering haar huidige regulerende rol verder ten volle uit te oefenen.

Voor de grote infrastructuurwerken zal een lange-termijnvisie ontwikkeld worden. Daarbij zullen deze investeringen worden beoordeeld naar hun maatschappelijke rendabiliteit, de gecreëerde toegevoegde waarde, de tewerkstellingseffecten, de mobiliteitseffecten, de weerslag op het milieu en het energieverbruik. Hiertoe zal, naar analogie met wat gebeurt voor de haveninvesteringen, gezocht worden naar een aangepaste methodologie.

Bij de uitvoering van de werken zal de Vlaamse Regering daarbij streven naar het verhogen van de kwaliteit van haar investeringen, de service naar en de betrokkenheid van de bevolking. Bovendien zal zij in het kader van een globaal ruimtelijk beleid initiatieven nemen tot de invoering van een mobiliteits-effectenrapport, in samenhang met een M.E.R., bij de aanleg van grote infrastructuurwerken en de inplanting van grote vestigingen.

Voldoende middelen zullen voorzien worden voor het onderhouden van het infrastructureel patrimonium.

De Vlaamse Regering zal de mogelijkheden en maatschappelijke opportuniteiten voor alternatieve financieringswijzen bij nieuwe investeringen onderzoeken.

Zij zal zich actief inzetten voor een coördinatie van het mobiliteitsbeleid in nationaal en internationaal verband. Zij zal erop toezien dat nationale investeringen, in het bijzonder van de N.M.B.S., voldoende rekening houden met de Vlaamse belangen en de prioriteiten van het Vlaamse verkeersbeleid.

3. Speciale aandachtspunten

3.1. Gemeenschappelijk vervoer : de Vlaamse Regering beoogt een verhoging van het aandeel van het gemeenschappelijk vervoer in al zijn vormen en in het bijzonder van het openbaar vervoer. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan het stads- en streekvervoer om samen met de N.M.B.S. het woon-werk- en woon-schoolverkeer te verzekeren. Samenwerkingsverbanden met de N.M.B.S. zullen nagestreefd worden, om het voorstadsverkeer naar de grote agglomeraties sterk te verbeteren. Pilotprojecten met bijzondere aandacht voor innovatie zullen worden bevorderd.

3.2. Wegeninfrastructuur : bijzondere aandacht zal besteed worden aan het verhogen van de veiligheid van de weggebruikers en de leefbaarheid van de omgeving via respectievelijk het prioritair wegwerken van de zwarte punten en de aanpassing van de wegdoortochten doorheen de centra. Door de

eliminatie van lokale knelpunten en het maximaliseren van de capaciteit van de bestaande infrastructuur zullen punctuele fileproblemen bestreden worden.

Initiatieven voor o.m. auto-arme centra, inzonderheid in de oude historische kernen, zullen ten volle ondersteund worden. De voorzieningen voor de zwakke weggebruikers zullen verder verbeterd worden. In coördinatie met de Gemeenschapsminister van Leefmilieu zal een actieprogramma worden opgestart met het oog op de oprichting van fiets- en wandelpaden in groene zones, o.m. bij de inrichting van oude spoorweg- en buurttrambeddingen en tragels.

3.3. Zeehavens : de Vlaamse Regering zal een decretaal initiatief nemen om een beheerskader te creëren voor de havens, aangepast aan de vereisten van een modern bedrijfsbeheer via een grotere autonomie en een eigen rechtspersoonlijkheid, met de daaraan verbonden financiële verantwoordelijkheid, maar met behoud van een sterke band met de lokale autoriteiten. Deze zullen de vrije keuze hebben toe te treden tot deze beheersvorm.

Een verder doorgedreven coördinatie van het havenbeleid via de Vlaamse Havencommissie zal dienen bij te dragen tot een grotere specialisatie, tot de bevordering van het complementair karakter, tot een grotere samenwerking en tot een grotere selectiviteit in de investeringen, om op die manier de concurrentiepositie van de havens in internationale context te vrijwaren.

De Vlaamse Regering zal toezien op de gelijkberechtiging van de havens inzake subsidiën, kredietverschaffing en ter beschikking stellen van gronden.

De consensus, bereikt in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité aangaande de hervorming van de loodsdiensdiensten, zal decretaal uitgewerkt worden.

3.4. Watervedragingen : Met het oog op het verzekeren van de optimale maritieme toegankelijkheid van de zeehavens is het onontbeerlijk dat de besprekingen met Nederland tot een goed einde worden gebracht.

Op Belgisch niveau is tussen de Gewesten en de nationale Overheid overeenstemming vereist over een waterkwaliteitsbeleid voor Maas en Schelde. Dit waterkwaliteitsbeleid dient in overeenstemming te zijn met de EG-richtlijnen en de afspraken van de Noordzee-conferentie en dient een samenwerking te bevatten, zoals die reeds voor andere bekkens bestaat.

Met de Nederlandse autoriteiten zal de Vlaamse Regering, in afwachting van de regeling van de residuaire bevoegdheid, een akkoord voorbereiden over de samenwerking inzake de waterkwaliteit van Schelde en Maas, gelegen in het Vlaamse Gewest, de opstelling van een plan voor ecologisch herstel van de Grensmaas, de verdieping van de Westerschelde en de problematiek van het Baalhoekkanaal.

Dit alles zal in een breder infrastructureel kader met Nederland bekeken worden.

3.5. Waterwegen : het investeringsprogramma zal inspelen op nieuwe evoluties in de binnenvaart, waarbij de totstandkoming van een homogeen net met goede verbindingen tussen de havens en hun hinterland voorrang zal genieten. Er zullen stappen ondernomen worden voor een modernisering van de binnenvaartvloot, waarbij tevens aandacht zal besteed worden aan de verbetering van de scholing en de opleiding van de schippers en aan de promotie van de binnenvaart, om een actieve rol te vervullen bij de oplossing van de huidige stremmingen van het goederenverkeer over de weg.

3.6. Waterbeheersing : de Vlaamse Regering zal op een actieve wijze haar programma ter bescherming van de burgers tegen wateroverlast verder zetten.

3.7. Regionale luchthavens : het belang van de regionale luchthavens zal verder geëvalueerd worden in samenhang met het beleid t.a.v. de andere transportmodi en rekening houdend met de impact ervan op het milieu.

ONDERWIJS, OPLEIDING EN ONDERZOEK

ONDERWIJS

1. Uitgangspunten

De uitdaging van het onderwijs is — en wordt steeds nadrukkelijker — om alle kinderen en jonge mensen de noodzakelijke vaardigheden bij te brengen om hun hele verdere leven te kunnen blijven leren wat nodig is om te functioneren in een democratische samenleving.

Een blijvende inspanning zal geleverd worden om aan iedereen de kans te geven het onderwijs naar zijn of haar keuze en begaafdheid te volgen. Naar jongeren uit de groepen die relatief weinig participeren aan het onderwijs zal een gericht aanmoedigingsbeleid gevoerd worden om de ouders en de jongeren ertoe aan te zetten de beste onderwijskeuze te maken. Tevens zullen maatregelen genomen worden om zittenblijven en schoolmoeheid in het lager en secundair onderwijs tegen te gaan.

Onderwijs en vorming leveren een bijdrage tot de waardenopvoeding en het democratisch burgerschap van onze jongeren en tot de fysieke conditie van de jeugd.

De prioriteiten van het Vlaamse onderwijsbeleid zijn de herwaardering van het beroeps- en technisch onderwijs, de inhoudelijke valorisatie van het hoger onderwijs van het korte en van het lange type en een duidelijke taakafbakening en gecoördineerde aanpak van de verschillende onderwijs en opleidingsmogelijkheden voor volwassenen.

Gedurende deze legislatuur moet de regelgeving in het onderwijs worden beperkt en vereenvoudigd. Tevens zal, gelet op de budgettaire mogelijkheden, de basis worden gelegd voor meer fundamentele ingrepen die op langere termijn aanleiding moeten geven tot een efficiëntere aanwending van overheidsmiddelen.

Vlaamse Regering wil in de eerste plaats pedagogische rust brengen in het Vlaams onderwijs. Zo zal tijdens de eerste maanden van de legislatuur de nodige energie gaan naar de voorbereiding van het schooljaar 1992-1993. Alle beslissingen zullen tijdig aan de instellingen worden medegedeeld.

2. Administratie

Door het groot aantal regels te verminderen en door globale enveloppes toe te kennen wordt zowel een vereenvoudiging van de regelgeving als een grotere lokale autonomie nagestreefd.

De directies, in het bijzonder in het gesubsidieerd basisonderwijs, krijgen stapsgewijs administratieve ondersteuning.

3. Structuur van het onderwijsaanbod

Op termijn is een efficiëntere aanwending van de overheidsmiddelen in het onderwijs mogelijk door een planmatige reorganisatie van het secundair onderwijs, het hoger onderwijs en de instellingen voor volwassenenonderwijs.

Grotere eenheden zullen de verantwoordelijkheid krijgen voor een rationele organisatie van het onderwijsaanbod in een bepaalde regio. Deze reorganisatie mag de vrije keuze evenwel niet in gevaar brengen. Zij moet voorafgegaan worden door overleg met alle betrokkenen.

Schaalvergroting kan bereikt worden door verschillende formules van fusie, integratie, samenwerking en coördinatie tussen scholen van hetzelfde net of over de netten heen.

4. Herwaardering beroeps- en technisch onderwijs

Het beroeps- en technisch onderwijs zijn zowel aan een herstructurering als aan een opwaardering toe. In dit kader zullen ook meisjes blijven aangespoord worden om te kiezen voor nijverheidstechnische richtingen.

Samenwerking tussen scholen onderling en met de beroepsopleiding van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen en de bedrijven zal verder worden gestimuleerd.

De bedrijfswereld dient nauwer bij de organisatie van het beroeps- en technisch onderwijs betrokken te worden door concrete engagementen op drie vlakken : stageplaatsen voor leerlingen en onderlinge uitwisseling van technici en leerkrachten. Ten derde wordt bij de nationale overheid aangedrongen om bij het afsluiten van intersectoriële akkoorden ook afspraken te maken omtrent de invulling van de component arbeid in het deeltijds onderwijs.

De Vlaamse overheid moet zowel inzake infrastructuur als inzake organisatie van de samenwerking met bedrijven de verdelende rechtvaardigheid organiseren.

5. Onderwijs en opleidingsmogelijkheden voor volwassenen

De Vlaamse Regering zal coördinerend optreden t.a.v. de verschillende instanties die opleidingen en onderwijs verstrekken aan volwassenen. Tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen en het volwassenenonderwijs zullen netoverschrijdende, regionale taakafspraken worden gemaakt, zodat tekorten en overlappingsen worden uitgeschakeld en de technische infrastructuur beter benut wordt.

Om een evenwichtige programmatie en een optimale kwaliteit van het aanbod te realiseren zullen de diverse opleidingsinstellingen (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, Onderwijs voor Sociale Promotie, Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen) een jaarlijks opleidingsplan voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Het volwassenenonderwijs — de Sociale Promotie, de Basiseducatie, het Afstandsonderwijs en het Tweede Kansonderwijs — moet zich binnen het onderwijs met zijn eigen finaliteit kunnen ontwikkelen en profileren op basis van een raamdecreet voor het geheel.

De basiseducatie moet naar de meest kansarme groepen toe meer mogelijkheden krijgen.

De opleidingen van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding moeten beter afgestemd worden op de re-integratiemogelijkheden van de laaggeschoolden en langdurig werklozen. Ter aanvulling van het opleidingsaanbod zal de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding samenwerken met andere opleidingsorganisaties en met het bedrijfsleven.

6. Hoger onderwijs buiten de universiteit

De opleidingen in het hoger onderwijs buiten de universiteiten dienen inhoudelijk te worden herbekeken onder meer in functie van hun relevantie voor de arbeidsmarkt. De hoge kwaliteitseisen die hier in de toekomst zullen gesteld worden op technisch vlak en op het vlak van sociale vaardigheden en flexibiliteit van de afgestudeerden, zullen ook hier een schaalvergroting noodzakelijk maken. In dit kader zullen ook de sociale voorzieningen van de studenten georganiseerd worden.

Er zal daarbij voorrang gegeven worden aan de uitvoering van het decreet dat onlangs in de Vlaamse Raad goedgekeurd werd. De financiering van deze instellingen zal in de toekomst gebeuren op basis van globale enveloppes. De beleidsruimte die aan de instellingen zal toebedeeld worden, wordt lokaal op een participatieve wijze ingevuld.

7. Universiteiten en wetenschappelijk onderzoek

De inspanningen voor fundamenteel onderzoek zullen worden verhoogd.

Bij het toebedelen van de middelen aan de Vlaamse universiteiten zal de Vlaamse Regering uitgaan

van de inspanning die deze instellingen leveren om zelf een beleidsvisie op middellange en lange termijn te ontwikkelen. Zij zullen een overzichtelijke rapportering aan de overheid aanbieden, die een ernstige resultaatcontrole mogelijk maakt.

De mogelijkheden van het tienpuntenplan opgesteld met het oog op betere informatie, oriëntatie en begeleiding van de studenten in het hoger onderwijs en gevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten, zullen gehandhaafd blijven.

8. Herwaardering van de leerkrachten

De leerkrachten nemen een centrale plaats in het onderwijsgebeuren in. Hun opdracht is dan ook van het grootste maatschappelijke belang.

De herwaardering van het beroep van leerkracht veronderstelt een hervorming van de leerkrachtenopleiding, een betere pedagogische ondersteuning tijdens de loopbaan en een verruiming van het loopbaanperspectief.

De inhoud van de leerkrachtenopleiding dient beter afgestemd te worden op de realiteit in de scholen.

Specifieke uitdagingen zoals bijvoorbeeld grote concentraties van migranten in bepaalde scholen, de aanwezigheid van grote groepen schoolmoeders leerlingen in het beroepsonderwijs en het buitengewoon onderwijs moeten in het curriculum worden opgenomen.

De organisatie van de inhoud van de leerkrachtenopleiding, zowel aan de universiteiten als aan de normaalscholen, dient herdacht te worden. Ook in het normaalonderwijs dringt zich een schaalvergroting op. Deze schaalvergroting is onlosmakelijk verbonden met een reorganisatie van het geheel met inachtneming van de vrije keuze.

In de regentenopleiding moet de huidige versnippering vervangen worden door een gemeenschappelijke basisopleiding. Daardoor kan ook het ingewikkelde systeem van bekwaamheidsbewijzen drastisch vereenvoudigd worden.

Een efficiëntere pedagogische ondersteuning wordt verkregen door de integratie van navormings- en begeleidingsinitiatieven. Deze navorming kan niet alleen op basis van vrijwilligheid gebeuren. Een vaste benoeming in het onderwijs houdt de verplichting tot bijscholing in. Leerkrachten die bereid zijn om op het vlak van bijscholing een reële inspanning te leveren, kunnen ruimere perspectieven aangereikt krijgen, onder meer inzake de uitbreiding van onderwijsbevoegdheid en bevordering.

Het stelsel van terbeschikkingstelling en re-affectatie dient herbekeken te worden. Scholen dienen zelf een grote verantwoordelijkheid te krijgen ten aanzien van de leerkrachten die ze benoemen. Van de nationale overheid moet verkregen worden dat de leerkrachten die nu in de Belgische Strijdkrachten in Duitsland lesgeven ten laste vallen van het sociaal passief van het leger.

Het prestatiestelsel van de leerkrachten dient herzien te worden. Leerkrachten in moeilijke opdrachten zouden bijvoorbeeld minder uren kunnen presteren om de vrijgekomen tijd aan navorming te besteden. De cumulregeling moet versoepeld worden.

De mogelijkheid tot pensionering op 55 jaar ten laste van de nationale begroting dient open te blijven voor sommige categorieën van leerkrachten.

9. Voorrangsbeleid

De oorzaken van het probleem van het zittenblijven en de leerachterstand zullen wetenschappelijk worden geanalyseerd. Leermoeilijkheden zullen tijdig worden gedetecteerd. Aan de hand van een beleidsvoorstel terzake zal de Vlaamse Regering advies inwinnen van de Vlaamse Onderwijsraad.

De opdracht van de PMS-centra zal opnieuw gedefinieerd worden. Daardoor moet binnen de bestaande middelen de ruimte vrijkomen om intensieve aandacht te besteden aan leerlingen met moeilijkheden en aan risicogroepen. De PMS-centra zullen bovendien gevraagd worden actief op te treden ten aanzien van nieuwe maatschappelijke problemen zoals druggebruik, spijbelen en relatievorming, en hierbij samenwerken met alle betrokken instanties.

Naast de onverkorte uitvoering van de door de Vlaamse Regering op 15 mei 1991 goedgekeurde beleidsnota „onderwijsbeleid t.a.v. migranten”, zullen in de grote steden probleemscholen uit het basis- en secundair onderwijs op basis van sociale indicatoren worden aangeduid.

In het secundair onderwijs worden hierbij vooral scholen beoogd die beroepsonderwijs en deeltijds onderwijs aanbieden.

In het hoofdstuk „kwaliteit van de samenleving”, afdeling „kansarmoede en migrantenbeleid” wordt hierop verder ingegaan.

10. Leerlingenvervoer

Inzake de problematiek van het leerlingenvervoer zal prioritair een onderzoek doorgevoerd worden naar de mogelijkheid tot rationalisatie via gehele of gedeeltelijke overheveling naar de Vlaamse Vervoermaatschappij.

II. Europa

De ontgrenzing van het Vlaams onderwijs naar Europa toe zal verder worden aangemoedigd o.m. via de invoering van de Europese dimensie in de leerprogramma's, het talenonderricht, uitwisselingsprojecten en wetenschappelijk onderzoek.

Nu het onderwijs ook formeel deel uitmaakt van het bevoegdheidspakket van de Europese Gemeenschap, zal de Vlaamse Regering zich, ter gelegenheid van het Belgisch Voorzitterschap van de EG, grondig voorbereiden op de discussie in het kader van de nieuwe onderwijsparagraaf in het Europese verdrag.

12. Scholenbouw

De Vlaamse Regering zal verder de nodige middelen behouden om de schoolbesturen in staat te stellen het gebouwenpark in stand te houden.

Voor het gebruik van bepaalde infrastructuur zal netoverschrijdend worden samengewerkt.

De Vlaamse Regering zal de verkoop van de vóór 1/1/89 gedesaffekteerde schoolgebouwen van het vroegere rijksonderwijs activeren.

De Vlaamse Regering zorgt dat een desaffectatieplan voor de definitief leegstaande ruimten wordt opgemaakt.

De desaffectatie gebeurt via openbare verkoop, met het recht van een andere onderwijsinstelling om het goed te verwerven als haar prijs gelijk is aan het hoogste bod. Een bepaald percentage van de opbrengst voor de ARGO wordt rechtstreeks aan de lokale schoolraad uitbetaald.

13. Argo

De Vlaamse Regering neemt zich voor een evaluatie te maken van de uitvoering van het ARGO-decreet en het ARGO-akkoord.

WETENSCHAPSBELEID

1. Het wetenschapsbeleid van de Vlaamse Regering zal globaal gedefinieerd worden zowel op korte, middellange als lange termijn en in ruim overleg met de geëigende adviesorganen. Het Vlaamse Wetenschapsbeleid moet zowel beantwoorden aan de globale doelstellingen inzake wetenschapsbeleid als een voldoende coherentie vertonen m.b.t. de sectoriële onderzoeksinitiatieven en het algemeen beleid van de Vlaamse Regering. Daarom wordt een Gemeenschapsminister van Wetenschapsbeleid belast met deze verantwoordelijkheid.

2. Het door de overheid georiënteerd onderzoek moet, o.m. onder de vorm van impulsprogramma's, nauw aansluiten bij het Vlaams beleid. Dit vereist een ruim overleg met zowel de actoren van het onderzoek zelf, als met de potentiële gebruikers van de onderzoeksresultaten en een uitgebreide sterkte-zwakke analyse als onderdeel van een grondige voorbereiding.

3. De stroomlijning van de beheersstructuren moet worden voortgezet met het oog op het verbeteren van de efficiëntie van het onderzoeksbeheer. Hier toe dient de opdrachtsomschrijving van de wetenschappelijke instellingen, de instellingen van openbaar nut en de administratieve diensten, alsook hun onderlinge samenwerkingsverbanden, nauwkeurig te worden omlijnd. De Vlaamse Regering zal nagaan welke stappen dienen genomen te worden om de werking van het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO) te verbeteren.

4. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) dient sterker dan voorheen de rol van autonoom adviesorgaan te vervullen bij het uitstippen van een Vlaams wetenschapsbeleid, bij het

uitwerken van de globale beleidslijnen en bij het inschatten van de budgettaire noodzaak. Specifieke acties m.b.t. wetenschapsbeleid dienen door de VRWB getoetst te worden aan de **langetermijn**visie over het Vlaamse Wetenschapsbeleid.

5. Bij het streven naar één Vlaams kanaal voor het beheer van de „vrije” middelen voor niet-georiënteerd universitair onderzoek, d.w.z. het onderzoek op initiatief van de vorsers, zal de opportuniteit onderzocht worden om een Vlaamse instelling op te richten ter vervanging van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek.

6. De kredieten voor Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) zullen worden opgetrokken, teneinde geleidelijk de noodzakelijke inhaalbeweging te realiseren om de achterstand ten aanzien van de ons omringende landen weg te werken. Meer in het bijzonder zal de inspanning gericht worden op fundamenteel niet-georiënteerd wetenschappelijk onderzoek.

Een verhoogde budgettaire inspanning vanwege de Vlaamse overheid inzake O&O dient gepaard te gaan met een rationalisering van de ingezette middelen door de onderzoeksinstellingen, in termen van onderlinge specialisatie en samenwerking, o.m. onder de vorm van attractiepolen, bundeling van krachten, optimale benutting van de apparatuur. Dit moet o.m. via interuniversitair samenwerking gerealiseerd worden. Betere coördinatie moet onverantwoorde dubbele financiering uitschakelen.

7. Op alle niveaus moet een doorzichtige en objectieve evaluatieprocedure van onderzoeksprojecten gerealiseerd worden. Tevens moet voortaan een systematische evaluatie van de onderzoeksresultaten zelf en van de beheersstructuren georganiseerd en daardwerkelijk toegepast worden. Naast zuiver wetenschappelijke en economische criteria, dient bij het wetenschappelijk-technologisch onderzoek, in het bijzonder rekening te worden gehouden met ecologische, sociale en gezondheidsoverwegingen.

8. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de bepalingen van Artikel 6 bis § 3 van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen dienen geschrapt te worden en dat de desbetreffende budgettaire middelen aan Gemeenschappen en Gewesten dienen overgedragen te worden. Aan de nationale overheid zal tot zolang gevraagd worden geen initiatieven meer te nemen die bedoeld onder dit artikel, tenzij er een akkoord is met Gemeenschappen en Gewesten. Interregionale en intercommunautaire samenwerking zal gestimuleerd worden.

9. Vlaamse onderzoeksploegen zullen gestimuleerd worden om deel te nemen aan Europese en internationale onderzoeks-programma's. Dit zal gerealiseerd worden door een verbetering van de informatiedoorstroming en van de zichtbaarheid van de Vlaamse vertegenwoordiging op het Europees niveau.

10. De wetenschapsvoorlichting naar de burger toe en de informatiedoorstroming over wetenschappelijk en technologisch onderzoek naar onderzoeks-

groepen en bedrijven toe, dienen verder verbeterd te worden. Ook dient de deelname van KMO's aan het innovatiegebeuren bevorderd te worden o.m. door een zo efficiënt mogelijke coördinatie van de instanties belast met technologie-transfer en technologie-advies.

ECONOMIE EN TEWERKSTELLING

TEWERKSTELLINGSBELEID

1. Uitgangspunten

Het tewerkstellingsbeleid van de Vlaamse Regering heeft de volgende drie krachtlijnen : de voortzetting en versterking van de strijd tegen de werkloosheid, in het bijzonder de langdurige werkloosheid, de uitbouw van een voorkomingsbeleid en de ontwikkeling van een doelgroepenbeleid.

2. Strijd tegen de werkloosheid

De Vlaamse Regering zal de Weer-Werkactie voortzetten en uitbouwen als structurele opdracht van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. De samenwerkingsakkoorden die in het kader van de interprofessionele akkoorden worden afgesloten tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en de bedrijfssectoren zullen verder worden aangewend om de doorstroming van langdurig werklozen naar de arbeidsmarkt te verhogen.

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding zal initiatieven nemen om de reïntegratie van langdurig werklozen en laaggeschoolden op de arbeidsmarkt te verbeteren en de toegankelijkheid van de diensten te verhogen. Daartoe zullen geïntegreerde opleidingscentra met een lagere drempelaanpak worden uitgebouwd. Door de inrichting van gedecentraliseerde werken opleidingswinkels zullen werkzoekenden op actieve en passieve wijze geïnformeerd worden omtrent het dienstenaanbod en over hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Deze winkels zullen tevens over een publiek toegankelijke vacaturebank beschikken.

De tewerkstellingsprogramma's zullen verder geharmoniseerd worden en prioritair georiënteerd blijven naar langdurig werklozen. De tewerkstellingsprogramma's die beantwoorden aan duidelijk erkende collectieve behoeften en die momenteel enkel fungeren als aanvullende financiering, zoals het IBF, zullen na evaluatie omgezet worden in normale tewerkstelling op basis van de geldende reglementering. Daartoe zal de Vlaamse Regering een samenwerkingsakkoord afsluiten met de nationale Regering.

De doorstroming uit de tewerkstellingsprogramma's naar het normale arbeidscircuit zal bevorderd worden door begeleiding van de tewerkgestelden in de programma's.

Het beleid inzake tewerkstellingsprogramma's zal

regelmatig geëvalueerd worden binnen het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.

Voor langdurig werklozen die moeilijk te plaatsen zijn zullen werkervaringsprojecten worden opgezet op basis van een geëigende reglementering.

Met het oog op de creatie van duurzame tewerkstelling voor werklozen, zal de Vlaamse Regering experimenten in de sector van de sociale economie ondersteunen. Deze sector groepeert een aantal activiteiten die niet door de markt-sector worden uitgevoerd maar die vanwege hun maatschappelijk nut, hun arbeidsintensief karakter en hun tewerkstellingsperspectieven voor laaggeschoolden, zullen genieten van overheidssteun.

De Vlaamse Regering zal de coöperatieve alternatieve bedrijven in staat stellen beroep te doen op het Vlaams Waarborgfonds.

Tevens zal het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen) specifieke bedrijfsconsulenten ter beschikking stellen en zal de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel (VDBH) aandacht besteden aan de afzet in het buitenland van producten uit deze sector.

3. De uitbouw van een voorkomingsbeleid

Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden en langdurige werkloosheid te voorkomen, zal de Vlaamse Regering een preventieve actie opzetten. Alle werkzoekenden die meer dan zes maanden werkloos zijn, zullen door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding worden uitgenodigd voor de opmaak van een begeleidingsplan. Hierbij zullen deze werkzoekenden bij voorrang worden georiënteerd naar bestaande knelpuntenberoepen (zoals lasser, verpleegkundige, mecanicien, monteur), eventueel via een aangepaste opleiding.

De Vlaamse Regering zal bij de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet indienen om de principes van een Charter van de Werkzoekenden algemeen bindend te maken. Hierdoor krijgt elke werkzoekende recht op een passende begeleiding, bemiddeling en opleiding vanwege de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Dit houdt in dat de werkzoekende zich actief inspannt om in te gaan op de geboden tewerkstellingskansen. Dit impliceert eveneens dat de Vlaamse Regering bij hoogdringendheid het samenwerkingsakkoord met de nationale Regering volledig en efficiënt zal uitvoeren.

De Vlaamse Regering zal de ontwikkeling van een opleidingsbeleid door de ondernemingen ten volle ondersteunen door het afsluiten van opleidingsovereenkomsten met de bedrijfssectoren.

De permanente vorming zal worden aangemoedigd door een versterkte samenwerking tussen het bedrijfsleven en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, waarbij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding een aangepast en flexibel opleidingsaanbod verzekert en de ondernemingen in principe de op-

leidingskosten van hun werknemers vergoeden. Tegemoetkomingen in de opleidingskosten vanwege de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, zullen afhankelijk worden gemaakt van de opstelling van een bedrijfsopleidingsplan.

De Vlaamse Regering zal zich inzetten om outplacement ingang te doen vinden als onderdeel van het preventief beleid. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding krijgt de opdracht een offensief outplacementsbeleid te voeren.

De Vlaamse Regering zal het ontwerp van decreet met betrekking tot de erkenningsregeling van privaatrechtelijke outplacementbureaus en van bureaus voor werving en selectie opnieuw indienen bij de Vlaamse Raad.

Door een restrictief beleid inzake economische immigratie in toepassing van de nieuwe nationale reglementering, zal de Vlaamse Regering het bedrijfsleven ertoe aanzetten de beschikbare arbeidsmarktreserve beter te benutten. Eventuele uitzonderingen ten aanzien van de immigratiestop zullen worden gekoppeld aan strikte voorwaarden, onder meer inzake de opleidings- en tewerkstellingsinspanningen voor werklozen door de betrokken werkgever.

4. De uitbouw van een doelgroepenbeleid

De Vlaamse Regering zal de positieve actieplannen ondersteunen om de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen, migranten en gehandicapten te realiseren. De overheidstussenkomst in de opleidingen tewerkstellingskosten van werknemers zal afhankelijk worden gesteld van de ontwikkeling van gelijke kansenplannen in de bedrijven.

Binnen het opleidings- en tewerkstellingsinstrumentarium van de overheid zal op basis van een jaarlijks doelgroepenplan een gedifferentieerd voorrangbeleid worden uitgewerkt ten voordele van deze groepen. De inschakelingskansen van migranten, vrouwen en gehandicapten in de opleidingsinitiatieven zullen, in samenwerking met bedrijven en in de toekomstgerichte opleidingen georganiseerd door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen en het onderwijs voor sociale promotie, gevoelig worden verhoogd.

ECONOMIE EN ENERGIE

1. Uitgangspunten

De versterking en vernieuwing van het sociaal-economisch draagvlak en de groei van de toegevoegde waarde dienen te gebeuren in functie van de maatschappelijk k-culturele ontplooiing, duurzame en zinvolle tewerkstelling en de vrijwaring van het leefmilieu. Dit dient te gebeuren binnen het kader van een internationaal geïntegreerde sociale markteconomie, waarin het privé- en het openbaar initiatief elk hun specifieke rol vervullen.

Hiertoe zal een aangepast en geïntegreerd investerings-, KMO-, energie-, wetenschappelijk, regionaal-, export- en acquisitiebeleid worden gevoerd. Dit beleid dient op dynamische wijze in te spelen op de uitdagingen van een groeiende internationalisering.

De recent op economisch vlak opgerichte Vlaamse instellingen zullen op een dynamische wijze verder geoperationaliseerd worden waarbij enerzijds wordt gestreefd naar een maximale responsabilisering en anderzijds een gecoördineerde samenwerking met de bestaande Vlaamse departementen wordt verzekerd.

De Vlaamse Regering zal de geëigende adviesorganen gestructureerd en tijdig bij het sociaal-economisch beleid betrekken, zowel in een sectoriële als intersectoriële benadering.

2. Investerings- en expansiebeleid

Met het oog op een meer selectieve en doelgerichte aanwending van het instrument van de economische expansiewetgeving, zal het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie, dat door de vorige Vlaamse Regering werd ingeleid bij de Vlaamse Raad, zo spoedig mogelijk worden hernomen en geoperationaliseerd, rekening houdend met de EG-context. In toepassing van dit expansiedecreet zal het belang van de automatische steunverlening verder afnemen en zal de reglementering nog eenvoudiger en doorzichtiger worden gemaakt, in het bijzonder in zijn administratieve toepassing. Specifieke aandacht zal hierbij besteed worden aan de toegankelijkheid van dit ondersteuningsbeleid voor KMO's, vooral voor startende ondernemingen.

Mede gelet op de conjuncturele en structurele moeilijkheden die zich in een aantal sectoren stellen, zal in overleg met de SERV worden nagegaan of een meer sectorspecifieke aanpak is aangewezen. In dit verband zal de noodzaak tot ontwikkeling van geïntegreerde sectoriële programma's en instrumenten worden onderzocht, met inachtneming van het EG-beleid .terzake.

Wat de sector van de Vlaamse scheepsbouw, de koopvaardij en de zeevisserij betreft, zal de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet zo spoedig mogelijk hernemen en indienen bij de Vlaamse Raad.

De Vlaamse Regering zal haar inspanningen op het vlak van het preventief bedrijfsbeleid voortzetten, onder meer via de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

De Vlaamse Regering zal zich tevens inzetten voor een kwalitatief en kwantitatief evenwichtige regionale verdeling van de nationale compensatieprogramma's, gericht op de civiele sector.

3. Specifiek KMO-beleid

De Vlaamse Regering erkent ten volle het belang van de KMO-sector voor de Vlaamse economie, inzonderheid op het vlak van de tewerkstelling. Er zal een aangepast KMO-beleid worden gevoerd dat

gebaseerd is op de eigen noden en behoeften van de KMO's met het oog op begeleiding op het vlak van de export, de toegankelijkheid inzake het toegepast wetenschappelijk onderzoek, de deelname aan het milieu-ondernemen en de ecologisch verantwoorde bedrijfsvoering, de productinnovatie, toeleveringsverbanden, management en technologieovername. De Vlaamse Regering bevestigt in dit verband het belang van het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO) voor de toepassing van dit geïntegreerd KMO-beleid. De Vlaamse Regering onderkent tevens de waarde van de begeleidings- en ondersteuningsinitiatieven vanuit de KMO's zelf.

4. Export en aantrekken van investeringen

Het beleid inzake het aantrekken van strategisch belangrijke buitenlandse investeringen dient zich te vertalen in de toepassing van de expansiewetgeving.

De cel „Flanders Investment Opportunities Council” (FIOC) binnen de administratie economie, zal worden uitgebouwd tot een professionele dienst, die opgewassen is tegen de concurrentie van andere regio's ter zake, zodat het een dynamische werking kan ontwikkelen bij het aantrekken van buitenlandse investeringen.

Gezien het belang van de export voor Vlaanderen is het voor de Vlaamse Regering van het allereerste belang een succesvol exportbeleid te voeren. Alhoewel de export in de eerste plaats een zaak is van de ondernemingen die zelf hun exportstrategie en -potentieel dienen uit te bouwen, heeft de Vlaamse overheid een belangrijke ondersteunende rol te vervullen, in het bijzonder ten aanzien van KMO's, onder meer via de voorziene uitbouw van een gedecentraliseerd netwerk van bedrijfsconsulenten. Het Vlaams exportbeleid en de organisatie ervan moeten duidelijk en doorzichtig zijn voor het bedrijfsleven, waarbij de buitenlandse vestigingsplaatsen van economische vertegenwoordigers verder rationeel en oordeelkundig dienen te worden bepaald. De coördinatie van het exportgebeuren berust bij de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel (VDBH).

De Vlaamse Regering zal verder een beleid voeren van dynamische werving van buitenlandse investeringen, permanent ondersteund door haar eigen diensten (FIOC) en de investeringsprospectoren. De onthaalcel van FIOC te Brussel zal versterkt worden. Potentiele buitenlandse investeerders moeten praktischer en sneller begeleid worden.

Met het oog op een grotere duidelijkheid en doorzichtigheid, dient de bestaande parallelle bevoegdheidsverdeling op het vlak van de buitenlandse handel doorbroken te worden door een verdere regionalisering .

5. Regionaal en subregionaal beleid

Wat het regionaal en subregionaal beleid betreft, zullen de nieuwe programma's die met steun van de Europese structuurfondsen worden opgestart, integraal worden uitgevoerd. In de toekomst zal

verder maximaal ingespeeld worden op de mogelijkheden die door de Europese structuurfondsen worden geboden.

Wat meer in het bijzonder de provincie Limburg betreft, bevestigt de Vlaamse Regering de gemeenschappelijke verklaring van 29 april 1987 inzake de reconversie en expansie van de provincie Limburg (het zgn. Toekomstcontract). De Vlaamse Regering bevestigt tevens de sociale engagementen die door haar in het kader van de beslissing van 26 mei 1989 met betrekking tot de vervroegde beëindiging van de steenkoolexploitatie werden genomen.

De Vlaamse Regering bevestigt het principe, goedgekeurd op 20 februari 1991, dat het netto-overschot op de KS-enveloppe dat tussen 1 januari 1991 tot en met 31 december 1996 terugvloeit naar de Vlaamse Gemeenschap, verminderd met de budgettaire weerslag inzake de uitvoering van de programma's voor de impulsgebieden, wordt aangevend voor de financiering van acties die kaderen in de tweede fase van de actualisering van het Toekomstcontract voor Limburg.

De Vlaamse Regering bevestigt haar engagementen inzake het stimuleringsprogramma voor de acht impulsgebieden en zal overgaan tot een evaluatie van dit initiatief met betrekking tot de inhoud van de projecten en hun weerslag op de sociaal-economische evolutie in de betrokken gebieden. Hierbij zal, zoals afgesproken, het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité worden betrokken.

Binnen het kader van het Vlaams economisch beleid, hebben de GOM's de taak de motor te zijn van de sociaal-economische ontwikkeling van hun werkgebied en van de subregionale ontwikkeling.

De kwantitatieve en kwalitatieve inventaris van de bedrijfsterreinen die door de GOM's in de opdrachtfunctie wordt uitgebouwd, dient vervolledigd en afgewerkt te worden. De maximale benutting, de kwaliteitsverbetering en de sanering van bestaande terreinen en sites dienen voorop te staan. Daarnaast zal de problematiek van de beschikbaarheid van bedrijfsterreinen gekaderd worden in het beleid inzake ruimtelijke ordening.

6. Economisch overheidsinitiatief

De GIMV blijft een zeer belangrijke schakel in de uitvoering van het Vlaamse economisch beleid. Gelet op de zich steeds wijzigende sociaal-economische ontwikkeling en gelet op de evolutie die de GIMV de laatste jaren heeft doorgemaakt, wil de Vlaamse Regering dat de GIMV haar opdracht en werking actualiseert in een strategische beleidsnota. Deze nota zal ook voorgelegd worden aan de Vlaamse Raad.

De GIMV en haar gespecialiseerde dochtermaatschappijen zullen jaarlijks aan de Vlaamse Regering een financieel en een activiteitenverslag bezorgen dat zal worden overgemaakt aan de Vlaamse Raad.

7. FTI

Flanders Technology International (FTI) dient de roeping van technologiebeurs te benadrukken. De editie 1993 zal de aanwezigheid van KMO's bevoorwaarden en zal bij de voorstelling van technologiesectoren tevens de nadruk leggen op de beleidsopties milieu, energie, vorming en maatschappelijke effecten.

8. Energie

8.1. De Vlaamse Regering zal inzake haar energiebeleid hoge prioriteit verlenen aan rationeel energiegebruik (REG) dat op termijn moet leiden tot een daling van het energieverbruik. Daarbij worden drie doelstellingen voorop gesteld : (1) essentiële en rechtstreekse bijdrage tot de bescherming van het leefmilieu, door vermindering van emissies ; (2) duurzame energie-voorziening ; (3) beperking van de afhankelijkheid van ingevoerde energie. Tevens wenst de Vlaamse Regering door haar energiebeleid de mededingingsmogelijkheden van de Vlaamse industrie te verhogen en de sociale aspecten van een minimale energievoorziening te beklemtonen.

8.2. Het energiebeleid zal coherent zijn met het beleid van de Vlaamse Regering inzake milieu en mobiliteit. De Vlaamse Regering zal haar beleid tevens kaderen binnen de initiatieven die op nationaal en multinationaal vlak genomen worden.

8.3. Het energiebeleid kan slechts efficiënt georganiseerd worden, binnen een langetermijnvisie. Om een gedetailleerd inzicht te verkrijgen in het energiegebruik, zullen de administratieve entiteiten geoperationaliseerd worden, met het oog op de ontwikkeling van een planmatige aanpak binnen deze langetermijnvisie. De Vlaamse Regering zal de werking van het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO) optimaliseren.

8.4. Het Vlaams energiebeleid zal uitgebouwd worden rond een reeks prioritaire acties, onder meer op het vlak van :

- * Informatie en sensibilisering ;
- * De uitbouw van een energie-informatiesysteem ;
- * De herziening van het koninklijk besluit van 10 februari 1983, houdende aanmoedigingsmaatregelen voor rationeel energiegebruik.
- * Normering, etikettering en certificatie ;
- * Het afsluiten van convenanten met de energiedistributie maatschappijen en met de belangrijke energieverbruikers in de industriële sector.
- * Het aanmoedigen van innovatieve financieringstechnieken voor REG-investeringen ;
- * De actieve ondersteuning van warmte-krachtkoppeling ;
- * Het energie-onderzoek dient integraal deel uit te maken van het energiebeleid, o.m. via het Vlaams Impulsprogramma EnergieTechnologie, waarbij de nodige steun zal worden ver leend aan onderzoek rond hernieuwbare energiebronnen.

VLAANDEREN IN DE WERELD

BRUSSEL, ONZE HOOFDSTAD

1. Uitgangspunten

Vlaanderen blijft een zeer grote betekenis toekennen aan Brussel, zijn hoofdstad ; dit zowel omwille van de solidariteit met de Brusselse Vlamingen als omwille van de grote uitstralingsmogelijkheden ten aanzien van de internationale gemeenschap. Brussel is ook belangrijk omwille van de wisselwerking met Vlaams-Brabant.

De band tussen de Vlamingen in en buiten Brussel veronderstelt een voortdurende aandacht voor de specifieke Brusselse omstandigheden in alle beleidsdomeinen.

De Vlaamse Gemeenschap zal voldoende middelen blijven ter beschikking stellen en zal een politiek van positieve acties aanhouden opdat de Nederlandstalige voorzieningen in de hoofdstad ten minste eenzelfde kwaliteitsniveau zouden bereiken als in de rest van Vlaanderen en ze concurrentieel zouden kunnen optreden ten overstaan van andersstalige voorzieningen. De Vlaamse Regering moet een actief beleid voeren om de participatie van de migranten aan het Vlaamse gemeenschapsleven te bevorderen.

Systematisch zullen decreten en besluiten getoetst worden op hun Brusselse toepasbaarheid. Desgevallend worden zij bijgewerkt om rekening te houden met de specifieke situatie in Brussel-Hoofdstad.

Per deeldomein zal de opportuniteit onderzocht worden m.b.t. de overdracht van bevoegdheden naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Bij elke overdracht moeten de daarbij horende middelen overgeheveld worden.

Er zal in dit raam gestreefd worden naar gestructureerde overlegmogelijkheden tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering nodigt de Vlaamse Raad uit een volwaardige commissie Brussel op te richten.

Een goede band tussen Brussel en de Vlaamse Gemeenschap houdt ook in dat een promotie- en informatiebeleid gevoerd wordt dat het imago van Brussel positief beïnvloedt. In dit zelfde raam passen initiatieven die het gebruik van het Nederlands in Brussel stimuleren.

Door zijn Europese roeping wordt Brussel voor de Vlaamse Gemeenschap het internationale forum bij uitstek waarop de eigen identiteit op cultureel, maatschappelijk, en economisch vlak kan aan bod komen. Hiervoor dienen een geëigende infrastructuur en aangepaste voorzieningen ter beschikking gesteld te worden en dient een actieve aanwezigheidspolitiek op het internationale forum gevoerd te worden.

De Vlaamse Regering wil de negatieve effecten van de internationalisering van Brussel voor de bewoners in Vlaams-Brabant tot een minimum be-

perken. Begeleidende maatregelen zullen getroffen worden. Het geïntegreerd actieplan voor Vlaams-Brabant zal in dit raam verder geconcretiseerd en uitgevoerd worden.

Gelet op het feit dat Brussel zich geografisch volledig in Vlaanderen situeert, dienen inzake de gewestelijke materies zoals milieu, mobiliteit, economie e.a. systematisch samenwerkingsakkoorden afgesloten te worden met een duidelijke omschrijving van de te bereiken doelstellingen en met een billijke verdeling van de lasten.

In het licht van de interactie tussen Brussel en Vlaanderen moet het openbaar vervoer van en naar Brussel geoptimaliseerd worden.

2. Sectorale bepalingen

Een globale planning inzake de verdere uitbouw, werking en differentiatie van het sociaal-culturele aanbod zal uitgetekend en gerealiseerd worden.

De gebouwen die nodig zijn voor de lokale sociaal-culturele activiteiten van de Brusselse Vlamingen dienen spoedig overgedragen te worden aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Deze overdracht moet gepaard gaan met de overheveling van voldoende middelen om de infrastructuur optimaal in stand te houden. De werkingmogelijkheden met inbegrip van de personeelsbehoeften, moeten beantwoorden aan de specifieke noden in Brussel. In het kader van het mediabeleid moet bijzondere aandacht uitgaan naar de Brusselse Vlamingen.

De nationale en internationale uitstraling van de Nederlandse cultuur moet ook te Brussel gepromoveerd worden. Hoogwaardige infrastructuur moet hiervoor ter beschikking gesteld worden.

De uitbouw van het Nederlandstalig onderwijs kan niet los gezien worden van de lokale concurrentie met het Franstalig onderwijs, van de rol die Brussel ook speelt voor Vlaams-Brabant en de internationale gemeenschap. Daarom dienen bijzondere inspanningen voor het behoud en de kwaliteitsverbetering van de Nederlandstalige onderwijsvoorzieningen in Brussel te worden gehandhaafd en waar nodig opgedreven. Met het oog op het behoud van de volledige waaier van studierichtingen in het secundair onderwijs moeten aangepaste reglementeringen uitgewerkt en gerealiseerd worden die mede gebaseerd zijn op een Brussels onderwijsstructuurplan. Een samenwerking tussen de verschillende schoolnetten moet tot stand komen.

Gelet op de meertalige en multiculturele omgeving moeten de nodige omkadering, leermiddelen en vormingsmogelijkheden ter beschikking gesteld worden van scholen in wijken met een sterke aanwezigheid van anderstaligen en migranten, en dit reeds vanaf het kleuteronderwijs.

Een ruime waaier van Nederlandstalige HOBUScholen moet in Brussel behouden blijven. Hiervoor zullen volgens de te ontwerpen onderwijsnormen, de nodige sociale voorzieningen worden gecreëerd.

Tevens dienen de nodige middelen ter beschikking gesteld voor taallessen aan migranten en voor de

uitvoering van de specifieke normen in het decreet inzake basiseducatie.

Op het domein van de persoonsgebonden aangelegenheden moeten bijzondere inspanningen worden geleverd i.v.m. de kwaliteitsondersteuning en moet een aanbod worden uitgebouwd dat aangepast is aan de noden van een grootstedelijk en multicultureel milieu, gekenmerkt door vergrijzing, verarming en vereenzaming. Voorrangsgebieden hierbij zijn kansarmoedebestrijding, migrantenwerking, thuiszorg en gezondheidspromotie. Na de belangrijke investeringen van de Vlaamse Gemeenschap in de culturele sector sinds de zeventiger jaren, moet een gelijkwaardig impulsprogramma gelanceerd worden voor de persoonsgebonden sector. Er dient hoofdzakelijk geïnvesteerd te worden in de bejaarden- en gehandicaptensector evenals in de bijzondere jeugdzorg. De inspanningen dienen voort te vloeien uit een **strategische** planning. De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft ook op dit domein een innoverende en ondersteunende rol te vervullen.

EXTERNE BETREKKINGEN

De recente evolutie in België en de ontwikkelingen in de Europese Gemeenschap (EG), in Oost- en Centraal Europa en in de wereld zijn voor Vlaanderen een reden om zelfbewust naar buiten toe op te treden.

De Vlaamse Regering zal op een dynamische, gecoördineerde en doelgerichte wijze de eigenheid van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland profileren en dit voor alle materies waarvoor zij bevoegd is. Dit beleid zal gekenmerkt worden door de eenheid van optreden in het buitenland en door het scheppen van een Vlaams kwaliteitsimago. Alle aspecten van het Vlaams buitenlands beleid, met inbegrip van het verdragsrecht, dienen maximaal ontwikkeld te worden en een geïntegreerd geheel te vormen.

Eén lid van de Vlaamse Regering coördineert het buitenlands beleid, in het bijzonder wat betreft de Europese Gemeenschap (EG). Het Ministerieel Comité voor Externe Betrekkingen dient een reflectiekader te zijn waarin vooraf overleg gepleegd wordt inzake alle initiatieven met betrekking tot het buitenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de eigen bevoegdheden zal de Vlaamse Gemeenschap naargelang van het geval autonoom dan wel in de schoot van de Belgische delegatie optreden in Europese en internationale aangelegenheden. Bovendien moet de Vlaamse Gemeenschap van bij de aanvangsfase nauw betrokken worden bij Europese en internationale onderhandelingen die op initiatief of met medewerking van de nationale regering gevoerd worden en die Gemeenschaps- en Gewestaangelegenheden raken of beïnvloeden. In die zin moet er, naast het klassieke Overlegcomité, een gestructureerd en specifiek overleg tussen de nationale regering en de Gemeenschappen en Gewesten worden georganiseerd.

Voor de identiteitsbevestiging en de belangenbehartiging van Vlaanderen in het buitenland zal de Vlaamse Regering een beroep doen zowel op de nationale diplomatieke vertegenwoordiging als op een specifiek netwerk van eigen internationale vertegenwoordiging (gemeenschapsattachés, economische vertegenwoordigers en investeringsprospectoren).

Bij het bepalen van het Vlaams buitenlands beleid zullen de eerbied voor de eigenheid van de volkeren en het respect voor de mensenrechten, zoals vastgesteld in het kader van de UNO en de EG, van doorslaggevend belang zijn.

Het buitenlands beleid dient ook in te spelen op de reële bekommernissen van de burgers. Zo zal in het kader van een globaal en coherent beleid inzake de migratie- en vluchtelingenproblematiek het lokale economische weefsel in de landen van oorsprong ondersteund worden zowel in Centraal- en Oost-Europa als in de ontwikkelingslanden.

Naar de Europese instellingen toe zal de Vlaamse Regering een actief beleid voeren en dit van bij de aanvang van de beleidsvoorbereiding.

Het Vlaams beleid ten opzichte van Europa zal daarbij op drie pijlers berusten :

- de bescherming van de eigen culturele identiteit en van de Nederlandse taal ;
- het streven naar een eigen inbreng in het Europees besluitvormingsproces ;
- het bevorderen van de Vlaamse economische belangen in het kader van de Europese interne markt.

De Top van Maastricht van 9 en 10 december 1991 heeft de bevoegdheden van de EG verruimd, met eerbiediging van het subsidiariteitsbeginsel. In deze optiek zal de Vlaamse Regering een actieve dialoog voeren met alle instellingen van de EG.

Artikel 146 van het gewijzigd EG-verdrag bepaalt dat de Raad van Ministers voortaan bestaat uit een vertegenwoordiger op ministerieel niveau van elke lidstaat die de Regering van die lidstaat kan verbinden, zodat de betrokken Gemeenschapsministers volwaardig, d.i. met stemrecht, voor België aan de besprekingen in de Europese ministerraden kunnen deelnemen.

Er dient derhalve dringend een billijke interne regeling tot stand te komen inzake de vertegenwoordiging van de Gemeenschappen en Gewesten bij de EG en bij de andere internationale organisaties.

Wat betreft het Comité van Regio's dat zal worden opgericht, dient de Vlaamse Gemeenschap bij de samenstelling ervan over 7 van de 12 aan België toegekende mandaten te beschikken.

Het Belgisch voorzitterschap van de EG tijdens de tweede helft van 1993 dient nu reeds voorbereid te worden. Meer in het bijzonder moet het Belgisch voorzitterschap een bijdrage leveren tot de ontwikkeling van de rol van de regio's in het Europees eenwordingsproces. De Vlaamse Regering zal met betrekking tot al haar bevoegdheden initiatieven

nemen met het oog op een actieve deelname aan dit Voorzitterschap.

Het feit dat Antwerpen in 1993 de culturele hoofdstad van Europa is, dient optimaal benut te worden om Vlaanderen naar het buitenland toe te profileren. De Vlaamse Regering zal actief bijdragen tot het succes van dit project.

De Vlaamse Regering zal optimaal gebruik maken van de bestaande EG-programma's inzake economie, sociale zaken, wetenschap, cultuur, onderwijs, transport en milieu.

In het licht van de voortschrijdende Europese integratie zal de Vlaamse Regering het overleg in Benelux-verband verder stimuleren.

In dezelfde optiek is een intensere samenwerking met Nederland prioritair.

Wat de Taalunie betreft, dienen de prioriteiten verlegd te worden naar een intensieve en bindende samenwerking ten aanzien van het behoud en de verspreiding van de Nederlandse taal en cultuur in ruime zin, meer bepaald in de Europese context.

De activiteiten van de Taalunie dienen beter gecoördineerd met het werkprogramma van het Cultureel Akkoord. Bij voorrang zal de oprichting van een Vlaams-Nederlands huis te Brussel met de Nederlandse Regering worden besproken.

In nauwe samenwerking met de Vlaamse Raad en de Taalunie zal de Vlaamse Regering de positie van het Nederlands ondersteunen in die landen waar het Nederlands hetzij als officiële taal, hetzij om historische redenen, een belangrijke plaats inneemt.

Inzake de grensoverschrijdende samenwerking met onze buurlanden zal de Vlaamse Regering een samenhangend beleid voeren met een sterke participatie van de gemeenten. Bijzondere aandacht zal besteed worden aan het ondersteunen van de Nederlandse taal en cultuur in Frans Vlaanderen.

De culturele akkoorden moeten worden gheroïentend volgens de doelstellingen en de geografische prioriteiten zoals vastgelegd in de resolutie die de Vlaamse Raad op 10 juli 1991 eenparig heeft aangenomen. Daarbij dient nagegaan te worden of men met deze prioritair landen niet kan komen tot ruimere samenwerkingsverbanden.

In het kader van de samenwerkingsakkoorden zal de Vlaamse Regering uitwisselingen van jongeren, studenten en leerkrachten bevorderen, inspelend op de diverse Europese uitwisselingsprogramma's.

Hierbij zullen initiatieven genomen worden om de deelneming aan dergelijke uitwisselingen te democratiseren en voor iedereen financieel haalbaar te maken.

De recent afgesloten interregionale akkoorden zullen concreet ingevuld worden.

Inzake multilaterale relaties zal bijzondere aandacht besteed worden aan een versterkte, goed gestructureerde werking ten aanzien van de Raad van Europa, de OESO, de UNESCO, de IAO en de WGO.

De Vlaamse Regering wensl een debat te openen over een eigen beleid inzake ontwikkelingssamenwerking en zal onderzoeken welke ondersteuning zij op dit gebied kan leveren. In afwachting zullen de inspanningen via de WOB (Vlaamse Vereniging voor Opleiding en Technische Bijstand in het Buitenland) op het vlak van opleiding en ondersteuning onverminderd worden voortgezet.

Ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa zal de Vlaamse Regering een eigen beleid ontwikkelen. Zo zal o.m. door het aanwenden van vormings- en opleidingsmogelijkheden en door het ondersteunen van Vlaamse investeringen via het „Fonds Nieuw Europa”, een concrete bijdrage geleverd worden tot de democratische en economische hervormingen in die landen.

De Vlaamse Regering zal op basis van wederzijds respect en niet-inmenging in elkaars bestuurlijke integriteit, streven naar een correcte samenwerking tussen de Gemeenschappen en Gewesten in België. Zij bevestigt opnieuw haar bereidheid om een samenwerkingsakkoord te sluiten met de Franstaligen en zal een nieuwe impuls geven aan het samenwerkingsakkoord met de Duitstalige Gemeenschap.

BEGROTING EN PROGRAMMERING

FINANCIËEL EN BUDGETTAIR VERANTWOORD BESTUUR

1. Analyse van de financiële en budgettaire toestand van de Vlaamse Gemeenschap

Vandaag is de financiële situatie van de Vlaamse Gemeenschap vrij gezond. Het over de periode 1980-1991 gecumuleerd tekort in kastermen bedraagt qua begrotingsuitvoering 23,5 miljard frank per 31 december 1991, daar waar alleen al de som van de zogenaamde natuurlijke tekorten voor de periode 1989-1991 nagenoeg 80 miljard frank bedraagt. Zelfs rekening houdende met de „lei” (dit is het bedrag van de ordonnanties welke op 31 december 1991 in het financieel systeem van de Vlaamse Gemeenschap zijn opgenomen met visum van de controleur van de vastleggingen en die — inzonderheid wegens ontstentenis van het visum van het Rekenhof — per 31 december 1991 niet uitbetaald waren) van 13,4 miljard frank, kan dus worden gesteld dat de financiële situatie van de Vlaamse Gemeenschap op vandaag goed is.

Overigens bedraagt de tot op heden door de Vlaamse Gemeenschap aangegane directe schuld ook slechts 23 miljard frank. De zogenaamde indirecte schuld bedroeg per 31 december 1991 evenwel 232,7 miljard frank.

Wanneer men, op basis van de in de loop van de jongste jaren goedgekeurde begrotingen en rekening houdend met de diverse genomen beslissingen én met de hierboven omschreven financiële situatie per 31 december 1991, de toekomstige evolutie van de inkomsten en de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap in ogenschouw neemt, dan blijkt dat, zoals het ratingbureau Moody's Investors Service

schreef bij het toekennen van de AA2-rating, „verwacht moet worden dat de Vlaamse Gemeenschap een voorzichtig financieel beleid zal voeren bij de uitvoering van zijn toegenomen verplichtingen. Zulke strategie zou de financiële „fundamentals,, van de Vlaamse Gemeenschap vrijwaren.”

2. Algemene doelstellingen van het beleid

De Vlaamse Regering is vastbesloten geen „Vlaamse rentesneeuwbal” te laten ontstaan : de evolutie van de schuld moet binnen beheersbare perken blijven. Meer bepaald zal de Vlaamse Regering haar beleid afstemmen op de criteria van medio 1991, met name door het verzekeren van de financiële leefbaarheid en de beheersbaarheid van de schuldratio.

Bovendien moeten de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap kaderen in de globale „Belgische” inspanning die nodig zal zijn om van bij de aanvang opgenomen te worden in de EMU.

3. Middelen

Deze doelstelling zal bereikt worden door de navolgende middelen :

3.1. De begrotingen zullen opgesteld worden in een meerjarenperspectief, met een financieel plan op middellange termijn en periodieke bijsturing. De basis daarvoor zal liggen in de duidelijke meerjarenkeuzes in de diverse beleidsdomeinen. Fundamentele evaluatie en bezinning omtrent de beleidsprioriteiten zullen in elk geval nodig zijn.

3.2. De in het regeerprogramma opgenomen maatregelen zullen worden gedekt door de voorafgaande affectatie van de opbrengst van ontvangsten, door verschuivingen binnen de begroting en/of door alternatieve financiering.

3.3. Er zullen geen lasten worden doorgeschoven naar de komende generaties via nieuwe debudgettering of andere technieken. Alle maatregelen die een budgettaire meerkost hebben zullen binnen de begroting van het betrokken jaar gefinancierd worden door een herschikking van de uitgaven.

3.4. De schaarse middelen zullen zoveel als mogelijk rechtstreeks bij de mensen terechtkomen, zonder creatie van nieuwe tussenliggende structuren.

3.5. Zowel aan de actiefzijde als aan de passiefzijde zal de balans van de Vlaamse Gemeenschap optimaal beheerd worden. Verruimde inkomsten zullen worden gehaald uit een actief patrimoniumbeheer (actiefzijde) en uit een verderzetten en verfijnen van de inspanningen tot goed schuldbeheer inzonderheid door het systematisch centraliseren van de financiering van de Vlaamse Gemeenschap in de brede zin via een op te richten centraal financieringsorganisme (passiefzijde).

3.6. Bij alle projecten welke aan de Vlaamse Regering ter beslissing worden voorgelegd dienen de directe en indirecte financiële repercussies op het lopend jaar en de drie volgende jaren te worden vermeld.

4. Diverse maatregelen op het vlak van het financieel en budgettair beheer

4.1. De financiële planning zal het mogelijk maken in ruimere mate dan tot nog toe het geval was, beslissingsbevoegdheden te delegeren zowel naar de bevoegde gemeenschapminister als naar de administratie. De administraties, en inzonderheid de Administratie Financiën en Begroting, zullen nog meer betrokken worden bij de opstelling van de begroting. De Administratie Financiën en Begroting zal de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting adviseren bij iedere vraag om begrotingsakkoord vanwege de functioneel bevoegde gemeenschapsminister.

4.2. De afhandeling van de betalingsdossiers zal op een meer efficiënte en snellere wijze georganiseerd worden in de diverse departementen, inzonderheid door het inkorten van de administratieve procedures.

4.3. In de schoot van de Administratie Financiën en Begroting zal een eigen weddedienst opgericht worden ten behoeve van het personeel van de Vlaamse Gemeenschap.

4.4. Bij het thesaurie- en schuldbeheer zal de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting gebruik maken van de nieuwe financieringstechnieken en financieringsinstrumenten die op de financiële markt voorhanden zijn, en dit met het oog op een zo voordelig mogelijke financiering van de Vlaamse Gemeenschap.

4.5. De rol van de diverse controle-instanties (inspectie van financiën, controle van de vastleggingen, gemeenschapscommissarissen, gemachtigden van financiën), zal gheredefinieerd en geactiveerd worden tot betere organisatorische ondersteuning van bestuur, beleid en beheer.

5. Begroting 1992

De bij de Vlaamse Raad ingediende ontwerp-begroting 1992 zal onmiddellijk het voorwerp uitmaken van een grondige begrotingscontrole.

Deze ontwerp-begroting zal worden herzien en aangepast aan de thans bekende gegevens en te bepalen prioriteiten, doch met behoud van het respect van de SERV-norm en de norm Hoge Raad van Financiën.

GEPROGRAMMEERD BESTUURLIJK BELEID

1. Vanuit de zorg een gecoördineerd en geïntegreerd beleid in Vlaanderen te voeren, is een meerjarenprogrammatische noodzakelijkheid ; hiertoe kan een decreet worden opgesteld.

Deze meerjarenprogrammatische omvat elke beleidssector waar voor de Vlaamse Regering bevoegd is. Elke Gemeenschapsminister zal, als onderdeel van de globale programmatische en op basis van het regeerprogramma, zijn beleidsprioriteiten met betrekking tot zijn bevoegdheid in beleidsbrieven formuleren.

2. De statistiek is een onmisbaar instrument bij de voorbereiding, de opvolging en de evaluatie van de beleidsvoering. Regionale basisgegevens en de hieruit te vormen beleidsrelevante indicatoren zullen samengebracht worden in een functionele regionale databank.

3. De Algemene Planningsdienst, die binnen de departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor de planningsactiviteiten, dient een stimulerende en coördinerende rol te vervullen bij de beleidsvoorbereiding.
